

Ainevaldkond „Vene keel ja kirjandus“

1. Ainevaldkonna üldiseloostus

1.1. Vene keel ja kirjanduspädevus

Põhikooli lõpetaja:

- 1) väärtustab vene keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) tajub keeleoskust õpioskuste alusena ning oma identiteedi olulise osana;
- 3) on omandanud põhiteadmised keelest ning õigekirjaoskuse;
- 4) on keeleteadlik, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- 5) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 6) kasutab asjakohaselt eri suhtluskanaleid; suudab leida, kriitiliselt hinnata ning kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 7) tunneb ja väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahvuslikku pärimuskultuuri kui ka kodumaa kultuuritraditsioone ning kultuurilist mitmekesisust;
- 8) on lugenud eakohast väärtkirjandust, kujundanud kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastanud mõtte- ja tundemaailma, arenenud isiksusena;
- 9) tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab teose sisu ning hindab selle kunstilisi väärtusi;
- 10) suudab kujundada ja väljendada oma isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 11) väärtustab ausust ja õiglust ning inimväärikat ja vastutustundelist käitumist;
- 12) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja käsiraamatuid.

1.2. Vene keel ja kirjandus nädalatundide ainevaldkonnas

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel ja kirjandus. Vene keelt õpitakse 1.–9. klassini, kirjandust 5.–9. klassini.

Eesti/vene keele ja kirjanduse nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

I kooliaste

vene keel – 19 nädalatundi

II kooliaste

vene keel – 11 nädalatundi

Kirjandus – 4 nädalatundi

III kooliaste

vene keel – 6 nädalatundi

Kirjandus – 6 nädalatundi

1.3. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonnas

Õpilaste väärtuspädevuse kujundamisel on ainevaldkonnal väga oluline koht, arvestades kirjanduse kui kunstiaine spetsiifikat. Kirjandusõpetuses on peamine rõhk kõlbeliste ja esteetilisemotsionaalsete väärtuste ning kultuuriväärtuste kujunemisel loetavate ilukirjandus- ja aimetekstide alusel. Ka keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keelt kui rahvuskultuuri kandjat, keeleoskust kui inimese identiteedi tähtsat osa. Keeleõpetus väärtustab funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse. Keele- ja kirjandusõpetus arendavad olulisi õpipädevusi: kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, eri allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist. Ainevaldkonna õppeained toetavad sotsiaalse pädevuse kujunemist, avardades õpilase maailmapilti ja ettekujutust inimsuhetest ning kujundades suhtluspädevust: suulise ja kirjaliku suhtluse oskusi, suhtluspartneri arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamise ja põhjendamise oskust.

Enesemääratluspädevuse ja ettevõtlikkuspädevuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka õpilaste igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamise, seisukohavõtu ja lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes.

Digipädevuse kujundamiseks õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjanduslikust ja populaarteaduslikust teabest ning kasutama tehnoloogilisi abivahendeid tekstide loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.

Enesekohase ja ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.

1.4. Lõiming

1.4.1. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Ainevaldkonna õppeained toetavad teiste valdkonnapädevuste saavutamist, sest keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõnaraamatuid ning käsiraamatuid.

Võõrkeelte grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks emakeeletundides omandatud keelemõisted, võõrsõnade õppimine soodustab võõrkeelte õppimist. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

Matemaatika õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist. Samas eeldab heade õpitulemuste ja korrektse keelekasutuse saavutamine, et ka matemaatikatundides töötataks tekstiga õppesisu või -ülesande mõistmise nimel ning nõutaks elementaarsete õigekirjanõuete järgimist kirjalikes töodes.

Loodusainete õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimesid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid vene keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajalooüldiste ja arengu mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Samaaegu toetavad sotsiaalainete õppides omandatud teadmised ajaloo, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimesest kirjandusteostes kajastatud ühiskonnaelu probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajalooüldiste nimetuste õigekirja norme; ajaloo- ja ühiskonnatundides tuleks neid teadmisi konkreetsete näidete toel kinnistada. Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning neid arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete õppes sisult erinevate tekstidega töötades.

Kunstiainetes õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteoste analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami terviklik käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete komponentide eritlemist ja

analüüsi, mida võiks teha koostöös kunstiõpetajaga. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine, mis eeldab aineõpetajate koostööd.

1.4.2. Läbivad teemad

Valdkonna õppeainete eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel on erineval määral silmas peetud kõiki õppekava läbivaid teemasid olenevalt kooliastmest, õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga. Läbivad teemad „Väärtused ja kõlblus” ning „Kultuuriline identiteet” on ainevaldkonna õppeainetele eriomased teemad, mida käsitletakse läbivalt ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsid, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” eesmärgiseadega on kooskõlas kõik ainevaldkonnas taotletavad pädevused: õpipädevus, funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus ning tekstiloom. Arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada ning probleeme lahendada. Õpetegevus võimaldab õpilasel märgata oma ainespetsiifilisi kalduvusi ning arendada loomevõimeid. Läbivate teemade „Keskond ja jätkusuutlik areng” ning „Tervis ja ohutus” käsitlevad õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks.

“Kodanikualgatuse ja ettevõtlikkuse” läbiva teema rakendamisel suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme, neile lahendusi otsima, käsitledes eri liikide tekste.

“Tehnoloogia ja innovatsiooni” läbiva teema puhul kasutatakse õpiülesannete lahendamiseks teadlikult infoühiskonna võimalusi, suunates õpilasi alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu rakendama.

Läbiva teema „Teabekeskond” käsitlemine ainevaldkonna õppeainetes hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ja kasutamist nii keeleteadmiste ning õpetemakohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes.

2. VENE KEEL

2.1. Üldalused

2.1.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) mõistab vene keele olulisust vene kultuuri kandjana ja suhtlusvahendina kõigis tegevusvaldkondades ning suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- 2) tajub vene keele oskust õpioskuste alusena ja oma identiteedi olulise osana ning kujuneb teadlikuks keeleteadajaks;
- 3) omandab põhiteadmised keelest ning oskab neid igapäevaelus ja õppetöös kasutada, järgides vene kirjakeele norme;
- 4) arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades väljakujunenud keelenorme, suhtlusolukorda ja -eesmärki;
- 5) õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid, arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 6) loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste ning koostab neid suuliselt ja kirjalikult;
- 7) arendab kriitilist mõtlemist, oskust oma arvamusi põhjendada ning suuliste ja kirjalike tekstide alusel iseseisvalt järeldusi teha;
- 8) kasutab sõnastikke (sh elektroonilisi), teatmeteoseid ning internetiallikaid, et täiendada oma vene keele teadmisi.

2.1.2. Õppeaine kirjeldus

Keele põhifunktsioon on kommunikatsioon tekstide vahendusel mitmesugustes tingimustes. Keele omandamise vältel kujuneb lingvistiliste mõistete süsteem, areneb õpilase mälu, mõtlemine, loomevõimed.

Vene keel on mitmekülgne õppeaine, mis sisaldab andmeid vene keele ajaloo, keele arengu, tänapäevaseisundi ja funktsioneerimise kohta eri valdkondades. Põhialuseks on teadmised keelest kui süsteemist: foneetilisest, leksikaalsest, morfoloogilisest ja süntaktilisest allsüsteemist ning tänapäeva vene kirjakeele peamistest normidest. Teksti kui kommunikatsiooni põhiühikut käsitletakse vene keele õppe vahendina, teksti mõistmist ja loomist - õppe eesmärgina.

Vene keele kui suhtlusvahendi ja ümbritseva maailma tunnetamise vahendi õppimisel on iga õpilase elus oluline tähendus. Vene keele valdamise tasemest sõltub õppematerjali omandamise edukus. Diasporaa tingimustes tagab vene keel ka seotuse rahvuskultuuriga.

Koolis õpitakse põhiliselt kirjakeelt, mis tagab nii suhtlemis- kui ka kõnekultuuri järjepidevuse. Kirjakeele kõrval tuleb tundma õppida ka murdeid, oskuskeelt, žargoone, madalkeelset linnakõnepruuki, internetikeelt ning vene keele regionaalsed variante. Niisuguse mitmekesisuse taustal on mõistetavam kirjakeele olulisus ja tähendus ning ühtse keelenormi omandamise vajadus.

Kommunikatiivsete ja keeleliste oskuste kujunemine loob vajalikud eeldused teiste keelte (eesti keele ja võõrkeelte) õppimiseks. Vene keel ei ole üksnes õppeaine, vaid ka teiste ainete õppimise vahend. Vene keele tundides omandavad õpilased üldisi kõnekasutusega seotud õpioskusi.

Kõnes on kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine omavahel tihedalt seotud, kuna kõne on nende komponentide ühtne kompleks. Keeleühikute ja -kategoriate õpe igal järgneval astmel eeldab varem õpitu süvendatud käsitlust ning uute teadmiste lisandumist. Sama põhimõtte kehtib kõnetegevuse liikide kohta. Põhikoolis on vene keele õpe suunatud kõnetegevuse eri liikide kindlale omandamisele.

Õppe kasvatuslike eesmärkide realiseerimisel peetakse silmas järgmisi teemasid ja probleeme: inimese eetiline väärikus;

- 1) ausus, töökus, aktiivne eluhoiak ning võime teha head kui olulisimad moraalsed väärtused;
- 2) perekonna ja kooli tähendus elus;
- 3) ajalooline kodumaa; rahvusliku identiteedi tunnetamine;
- 4) eesti mitmekultuuriline ühiskond;
- 5) loodushoid ja loomade kaitsmine;
- 6) tänapäeva ühiskonna probleemid: valdav tarbimismentaliteet, isiklike huvide domineerimine, sallivuse puudumine, agressiivsus.

Need teemad ja probleemid leiavad kajastamist vene keele õppekirjanduse tekstides.

I kooliastmes (1.-3. klass) arendab vene keele õpe kõiki kõneliike ning kujundab algteadmisi foneetikast, ortoepiast, graafikast, ortograafiast, leksikoloogiast, fraseoloogiast, morfeemikast, grammatikast ning keelest. Õigekirjaõpe on ühendatud lugemisoskuse arendamisega ja toimub eri tüüpi tekstide põhjal. Arendatakse teksti analüüsivõime oskust (teema sõnastamine, teksti liigendamine ja pealkirjastamine). Tekstide ümbertöötamine ja loomine toimub õpetaja juhendamisel.

II kooliastmes (4.-6. klass) laiendab vene keele õpe teadmisi foneetikast, ortoepiast, leksikoloogiast, fraseoloogiast, morfeemikast, sõnamoodustusest, morfoloogiast ja süntaksist ning arendab õigekirja- ja interpunktsioonioskusi. Tekstianalüüs näeb ette teksti ülesehituse vaatlust, peaidee sõnastamist, kõnetüübi ja -stiili määramist, tekstis kasutatud kujundlike väljendus- ja sidustusvahendite väljaselgitamist. Ortograafia ja interpunktsiooniga tegeldakse tekstipõhiselt.

III kooliastmes (7.-9. klass) jõuab lõpule foneetika, ortoepia, morfoloogia ja ortograafia õppimine ning toimub süstemaatiline töö süntaksi ja interpunktsiooniga. Omandatakse alusteadmised tekstist kui

ERAKOOL INTELEKT

keele- ja kõneüksusest, teksti struktuuri eripärasest, teksti loomisest ja mõistmisest ning eri tüüpi tekstide seostest.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal töös tekstiga: teksti mõistmine, interpretatsioon, žanrilt ja stiililt erinevate tekstide loomine.

2.1.3. Hindamine

2.1.3.1. Vene keel hindamisest 1.-3. klassis

Õpilaste õpijõudlust hinnatakse järjepidevalt kõikides õppeainetes. Hinne ja/või sõnaline hinnang iseloomustab õpilaste teadmiste- oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnatega. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamisstrateegia on kajastatud kooli hindamisjuhendis. 1. klassis antakse õpilastele sõnaline hinnang. Hinnanguga "VÄGA HEA (VÄGA TUBLI)" hinnatakse õpilast, kes osaleb tunnis ja vestluses aktiivselt, saab aru küsimustest ja vastab neile õigesti ning täidab kõik kodused ülesanded.

Hinnanguga "TUBLI" hinnatakse õpilast, kes ei ole küsimustele vastamises eriti aktiivne, kellel esineb vastamisel raskusi, kuid samas püüab tunnist osa võtta.

Hinnanguga "PÜÜA ROHKEM" hinnatakse õpilast, kes on vestluses passiivne, ei oska vastata küsimustele ja kes jätab kodused ülesanded tihti tegemata.

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust.

Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel toob ta koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

2.1.3.2. Vene keel hindamisest 4.-6. klassis

II kooliastmes hinnatakse

- lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist
- kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;
- suulist eneseväljendust, s.o kõnelemis- ja kuulamisoskust.

Hindamisel on soovitatav arvestada järgmist.

1.Lugemine

- Ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine.
- Erisuguste tekstide lugemine: ilukirjandus, õppetekst, aimetekst, sõnumid, teated.
- Eakohaste tabelite, skeemide, plaanide lugemine ja nende põhjal ülesannet täitmine.
- Tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine.
- Ülesannete täitmine loetud teksti põhjal: küsimuste esitamine loetu kohta ja küsimustele vastamine, lünkade täitmine jms.
- Teksti teema ja peamõtte leidmine (4.-6. klass).
- Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine

Hinne on "5", kui õpilane

ERAKOOL INTELLEKT

- loeb õpitud teksti ladusalt, selgelt ja ilmekalt; hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav;
- saab aru teksti sisust ja peamõttest;
- lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb ladusalt, kuid väheilmekalt; lugemisel esineb takerdusi; hääldus ei häiri, kui ka tekitab väikesi vääritimõistmisi;
- saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;
- täidab teksti põhjal antud ülesanded vähete vigadega.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb korralikult, ilmetult, vigadega; hääldus erineb selgesti eesti keele normidest. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu.
- saab üldjoontes tekstist aru;
- täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; hääldus on halb;
- eelistab endamisi lugemisele häälega lugemist;
- saab halvasti tekstist aru;
- tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb suurte raskustega, veerides;
- ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes;
- ei suuda täita tekstil põhinevaid ülesandeid.

Õpetajal on kohustus hindamisel arvestada õpilase individuaalsete eripäradega.

2.Kirjutamine

- Õigekirjutuse aluseks olevate õpitud põhimõistete ja -reeglite tundmine.
- Töö vormistamine, töö puhtus, tähekuju õigsus ja tähtede seostamine, käekirja loetavus.
- Sõnade, sõnaühendite, lausete ja eakohase teksti eksimusteta ära kirjutamine õpikust, tahvilt.
- Kirjalike keeleülesannete täitmine: lünk-, sobitus- ja valikülesanded, keelenähtuste võrdlemine, näidete leidmine, õpitava keelenditega lausete koostamine jms.
- Kokkuvõtte tegemine kuulatud või loetud teksti põhjal .
- Arvamuse kirjutamine loetud teksti kohta (VI klass).
- Kutse, kirja, õnnitluse koostamine.
- Loovtöö kirjutamine: vabajutustus, jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

Kontrolltööde hindamisel juhendatakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtustest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu ja liiki.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

- veel õppimata reeglite osas;
- ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud;

Ühes sõnas või vormis korduvad vead loetakse üheks veaks.

ERAKOOL INTELLEKT

a) Etteütlus

Ühe õppetuuni jooksul kirjutatava sidusa kontrolletteütluste soovitatav

sõnade arv: teemakohaste ortogrammide arv:

4.klassis 20-30 sõna,

5.klassis 30-40 sõna, 20 ortogrammi;

6.klassis 40-50 sõna, 25 ortogrammi;

Etteütluste teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust. Etteütluste tehakse vaid õpitud materjali põhjal. Etteütlustega ei tohi liialdada.

Etteütluste hindamine

Hinne on "5", kui töö on veatu või töös on kuni 3 viga.

Hinne on "4", kui töös on kuni 6 viga.

Hinne on "3", kui töös on kuni 10 viga

Hinne on "2", kui töös on kuni 14 viga

Hinne on "1", kui töös on üle 15 vea

b) Loovtöö

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

1) töö sisu;

2) lausete terviklikkust ja seostatust;

3) sõnavara;

4) õigekeelsust (õpitud õigekirjajuhiste ulatuses);

Loovtööd hinnates lähtutakse põhimõttest, et 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.

2.Suuline eneseväljendus

Eneseväljendamine igapäevastes suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, selgitamine, vabandamine, tänamine jms.

Vestlemine erisuguste kaasvestjatega suhtlussituatsiooni arvestades.

Info edastamine selgelt ja ühemõtteliselt.

Kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine.

Kaasvestja(te) kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine.

Oma arvamuse argumenteerimine.

Jutustamine sündmusest, loetust ja kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi, etteantud teemal.

Oma arvamuse avaldamine teksti (nähtud filmi jms) kohta.

Oma suhtumise väljendamine nähtuste, inimeste, tegevuste kohta, nende iseloomustamine.

Eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus.

Päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (parasiitkeelendite vältimine, sõnavalik, mõtte lõpuleviimine).

Hinne on "5", kui õpilane

- avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/mittenõustumist kaasvestja arvamusega ja oskab seda põhjendada;
- annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu;
- jutustab ladusalt, kasutades mitmekesist sõnavara;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt, kui ka esineb suulisele kõnele omaseid tavalisi takerdusi.

Hinne on "4", kui õpilane

- avaldab oma arvamust;
- oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu;
- jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati vähe;
- väljendub ladusalt ja mõistetavalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.

ERAKOOL INTELLEKT

Hinne on "3", kui õpilane

- väljendab oma nõustumist või mittenõustumist seda põhjendamata;
- saab kuulatust või loetust aru üldjoontes;
- jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene;
- ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub konarlikult, kuid piisavalt arusaadavalt, paljude keelevigadega.

Hinne on "2", kui õpilane

- ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see;
- saab kuulatust või loetust halvasti aru;
- suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele;
- väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult, öeldu jääb arusaamatuks.

Hinne on "1", kui õpilane

- ei saa aru kuulatavast;
- ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu;
- ei suuda end väljendada ega küsimustele vastata.

2.1.3.3. Vene keel hindamisest 7.-9. klassis

III kooliastmes hinnatakse

kommunikatiivseid oskusi (lugemis-, kirjutamis-, kõnelemis- ja kuulamisoskust), keeleteadmisi ja õigekeelsust

Kommunikatiivsete oskuste hindamine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb ladiusalt, selgelt ja mõtestatult;
- saab loetust ja kuulatlist aru ning oskab seda kommenteerida;
- oskab kõnes ja kirjas argumenteeritult väljendada vastavalt teemale ja kõnesituatsioonile;
- kasutab arutledes eri allikatest saadud materjale ning esitab need loogilises järjekorras;
- väljendub kõnes ja kirjas korrektsete lausetega, sõnavara on mitmekesine ning tekst keeleliselt õige.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb mõtestatult ja üldjoontes vigadeta;
- saab aru loetu ja kuulatu mõttest;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei argumenteeri seda piisavalt;
- oskab teemat lahti mõtestada, kuid kõnesituatsiooni ja teema arvestamisel esineb puudusi;
- oskab valida vajalikku materjali, kuid selle süstematiseerimine ja esitamine pole laitmatu.
- väljendub kõnes ja kirjas üldjoontes korrektsete lausetega, sõnavara on piisav ning
- tekst raskete vigadeta.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb mõtestatult, kuid vigaselt;
- saab loetust ja kuulatlust aru pinnapealselt;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei oska seda põhjendada, vajab suunamist ning abi;
- oskab leida peamõtet, kuid arutluses kaldub teemast kõrvale;
- kasutab juhuslikku materjali ega oska seda vajalikul määral süstematiseerida ning puudusteta esitada;
- väljendub kõnes ja kirjas saamatult, sõnavara on ühekülgne, kuid tekst mõistetav ja loogiliste seostega.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb raskustega;

ERAKOOL INTELEKT

- saab aru teksti detailidest, kuid ei taju tervikut ega seoseid;
- ei oska sõnastada oma arvamust, kuid vastab suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas primitiivselt ja väga vigaselt.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb, kuid ei saa loetust ega kuulatust õigesti aru;
- ei oska vastata suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas ebaloogiliselt ja seosetult.

2. Keeleteadmiste ja õigekeelsuse hindamine

a) **Kontrolltööde** hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtusest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu, liiki ning kaalu.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu veel õppimata reeglite osas;

ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud.

b) **Etteütlus**

Ühe õppetunni jooksul kirjutatava kontrolletteütelse soovitatav sõnade arv on

7. klassis 50-60 sõna,

8. klassis 60- 70 sõna,

9. klassis 70-80 sõna.

Etteütelse teksti valides arvestatakse klassi taset ja ettevalmistuse põhjalikkust.

Etteütelse hindamine

Hinne on "5", kui töö on veatu või töös on kuni 3 viga.

Hinne on "4", kui töös on kuni 6 viga.

Hinne on "3", kui töös on kuni 10 viga.

Hinne on "2", kui töös on kuni 14 viga.

Hinne on "1", kui töös on üle 15 vea.

Samas sõnas või vormis eksimised loetakse üheks veaks.

2. Kirjandite ja teiste loovtööde hindamine

Kirjandite hindamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

1)teemakohasus ja teema avatus (oskus kasutada teadmisi, tuua näiteid, teha järeldusi)

2)sõnavara, lausestus, stiil (põhjendamata sõnakordused, õige sõnakasutus, lausete mitmekülgsus, lausete terviklikkus, lausete grammatiliselt õige seostamine)

3)õigekeelsus (häälikuortograafia, algustäheortograafia, kokku- ja lahku kirjutamine, poolitamine, vormistus, interpunktsioon)

Hinnet võib tõsta kirjandi omanäolisus ja huvitavate faktide kasutamine. Hinnet ei alandata tõekspidamiste pärast, kui need on loogiliselt põhjendatud. Kirjandit hinnates lähtutakse põhimõttest, et orienteeruvalt 2/3 hindest annavad punktid 1 ja 2 ning 1/3 punkt 3.

Jutustava või arutleva 1-leheküljelise A4 formaadis kirjandi hindamisel võiks lähtuda järgnevast:

Hinne on "5", kui

- tekst vastab teemale, on sisukas ja sidus loogiliselt ülesehitatud tervik;
- sõnavara on rikas, lausestus mitmekesine;
- tekstis on mõned stiilikonarused, kuid mitte üle 3-5 õigekeelsusvea.

Hinne on "4", kui

- tekst vastab teemale, ülesehitus on loogiline, kuid esineb liigendusvigu;

ERAKOOL INTELEKT

- sõnavara ja lausestus on kohati ühekülgne;
- tekstis on üksikuid stiilivigu, kuid mitte üle 6-10 õigekeelsusvea.

Hinne on "3", kui

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid on üldsõnaline, ülesehituses on vastuolud;
- sõnavara on piiratud ja esineb lausestusraskusi;
- tekstis on stiilivigu, kuid mitte üle 15 õigekeelsusvea.

Hinne on "2", kui.

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid mõtted on kohati ebaselged;
- sõnavara on väga piiratud või ebasobiv, on tõsiseid lausestusraskusi;
- tekstis on palju stiilivigu, kuid mitte üle 16 õigekeelsusvea.

Hinne on "1", kui

- tekst ei vasta teemale, on seosetu, raskesti mõistetav;
- sõnavara ja lausestus on primitiivsed või ebasobivad;
- tekstis on palju stiilivigu ja üle 20 õigekeelsusvea.

Kirjandite ja teiste loovtööde puhul ei loeta stiilivigu õigekeelsusvigade hulka Kirjandist oluliselt erinevate loovtööde (luuletuste, näidendite jt) soovituslikud hindamismõõdud töötab välja aineõpetaja lähtudes õpilase individuaalsusest.

2.1.3.4. Diferentseeritud lähenemine vene keele õpetamisel

Vene keele süvaõppeks pakutakse koolis erinevaid võimalusi, arvestades õpilase individuaalseid vajadusi. Sinna hulka kuuluvad erinevad tunni läbiviimise vormid ja diferentseeritud lähenemine aine õpetamisele.

I kooliaste.

Esimese kooliastme õpilased kellel tekivad vene keele õppimisel õpiraskused, neile võimaldatakse abivahendid (liikuv aabits, ladumise pilt, silbikaardid, teemapildid ja muud). Kui õpilasel on vene keele õppimisel pidevad õpiraskused, on tal võimalus osaleda eripedagoogi juhendamisel tugiõppe rühmas. Tugiõppe rühmatöö toimub kolm korda nädalas, peale tunde. Õpilastel kellel esineb vene keele õppimisel ajutisi või pidevaid õpiraskusi, omavad võimalust teha koduseid ülesandeid koos õpetaja või tugiõppe rühma eripedagoogiga.

Õpilastel kellel esineb vene keele õppimisel raskusi, õppivad olenevalt raskusastmest kas individuaalõppekava või lühiajalise individuaalse õppekava järgi.

Õpilaste õppetegevust, kellel esineb vene keeles ajutisi või alalisi õpiraskusi hinnatakse sõnaliselt või diferentseeritult. Diferentseeritud hindamise süsteemi on kirjeldatud individuaalõppekavas. Sõnalisel hindamisel kirjeldab õpetaja keeleoskuse pädevust, mille õpilane on saavutanud hindamise momendiks.

Õpilastele kes näitavad väga head keeleoskust koostatakse individuaalõppekava.

II ja III kooliaste.

Õpilastele kellel esineb vene keele õppimisel pidevaid õpiraskusi, koostatakse individuaalõppekava.

Õpiraskustega õpilastel võimaldatakse kasutada vene keele tunnis abivahendeid, mis aitavad kaasa ainematerjali omandamisele (algoritm, reeglid, tabelid, ja muud arendavad seadmed).

Vene keele tunnis annab õpetaja vastavalt õpilase võimetele erineva raskustasemega ülesandeid.

Alalise õpiraskusega õpilaste õppetegevust vene keele tunnis hinnatakse diferentseeritult.

Õpiraskustega õpilastega viiakse iga päev läbi ainekonsultatsioonid mis on suunatud teadmiste edendamiseks ja käesoleva teadmiste taseme parandamiseks.

Kõrgendatud õpimotivatsiooniga õpilastele koostatakse vene keele süvaõppeks individuaalne õppekava.

2.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), rühmatööks ning ümarlauavestlusteks.

ERAKOOL INTELLEKT

2. Klassiruumis kasutatakse õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni.
3. Tundides kasutatakse internetiresse, tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sh netisõnaraamatuid.
4. Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis, kooli raamatukogus ning väljaspool kooli.

2.2. I kooliaste

2.2.1. Õpitulemused vene keel I kooliastme lõpuks

3. klassi lõpetaja:

- 1) jutustab teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnade varal;
- 2) oskab määrata kuuldu teksti teemat ja põhiideed;
- 3) kommenteerib õpiülesannete täitmist ning arutab neid rühma- ja paarisõnaga;
- 4) loeb tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses vene kirjakeele hääldusnormidega;
- 5) loeb iseseisvalt ülesandeid ja juhendeid ning täidab neid;
- 6) kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
- 7) kirjutab etteütlust, milles esinevad õpitud ortogrammid ja punktogrammid;
- 8) koostab ning kirjutab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste.

1) Kuulamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid;
- 2) määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks;
- 3) liigitab lauseid suhtluseemärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal;
- 4) eristab kõneorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);
- 5) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;
- 6) saab aru õpetaja suulistest juhistest.

Suuline kõne

3. klassi lõpetaja:

- 1) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;
- 2) koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;
- 3) arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust;
- 4) koostab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste;
- 5) loeb peast luule- ja proosatekste.

Lugemine

3. klassi lõpetaja:

- 1) täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;
- 2) loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru;
- 3) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist.

Kirjutamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;
- 2) tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti;
- 3) vormistab grammatikaülesanded õigesti;
- 4) kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlust ning lihtsaid kirjandeid;
- 5) oskab oma kirjalikke töid parandada.

ERAKOOL INTELLEKT

2.2.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Kujundav pädevus	Õpilane/õpilasel
Kultuuri- ja väärtuspädevus	Õpilasel on kujunemas kõlbelisi ja esteetilis-emotsionaalseid väärtusi ning kultuuriväärtusi loetavate ilukirjandus- ja aimetekstide alusel; on kujunemas funktsionaalne kirjaoskus ning teadlik kriitiline suhtumine teabeallikatesse; omab vaimseid ja kultuuriväärtusi: hindab keelt kui rahvuskultuuri kandjat, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	On avara maailmapildiga ja omab ettekujutust inimsuhetest. Õpib töötama paaris ja rühmas, kujuneb koostööoskus. Õpib oma arvamust välja ütleva nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.
Suhtluspädevus	Oskab suhelda oma eakaaslastega, omab suulise ja kirjaliku suhtluse oskusi, arvestab suhtluspartnerit ja oskab valida sobivat käitumisviisi; oskab esitada oma seisukohta ja püüab seda põhjendada.
Enesemääratluspädevus	Töötab iseseisvalt; arutab õpilaste igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide üle, otsib lahendusi meedia- ja kirjandustekstidest
Õpipädevus	On arenenud kuulamis- ja lugemisoskus, mõistab eri liiki tekste mõistmist, eristab fakti ja arvamust; oskab hankida teavet allikatest; koostab eri liiki tekste, kujundab ja sõnastab oma arvamust.
Ettevõtlikkuspädevus	näitab vastutustunnet ja ettevõtlikkust projektides osalemisega

2.2.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Teema aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpetegevus võimaldab õpilasel märgata oma ainespetsiifilisi kalduvusi ning arendada loomevõimeid.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.
Kultuuriline identiteet	Mõistab kultuuri osa inimese isiksuse kujundamisel, on teadlik kultuuride muutumisest ajaloo vältel. On ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja ta väärtustab seda. On kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.
Teabekeskond	Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisoskuste kujundamist.
Tervis ja ohutus	Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak.

Väärtused ja kõlblus	Kujuneb sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust.
-----------------------------	--

2.2.4. Õppetegevus I kooliastmes

Õpilane omandab teoreetilised teadmised graafikast, foneetikast, leksikoloogiast, fraseoloogiast, morfeemikast ja grammatikast vastavalt kooliastme õppesisule ning õpib neid kasutama lingvistilise analüüsi käigus ja kõnetegevuses.

Kuulamine

Õpilane õpib:

- 1) määrama häälikute järgnevust sõnas;
- 2) eristama rõhulisi ja rõhutuid silpe;
- 3) tundma kuulmise järgi ära täis- ja kaashäälikud nii tugevas kui ka nõrgas positsioonis;
- 4) eristama palataliseerimata ja palataliseeritud ning helituid ja helilisi kaashäälikuid;
- 5) määrama sõna piire lauses ja sõnade kuuluvust teatud sõnaliiki;
- 6) määrama lause grammatilist põhja ning sõnade seost lauses;
- 7) määrama lause piire, eristama lausetüüpe intonatsiooni järgi;
- 8) tähelepanelikult kuulama ning eristama stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;
- 9) määrama kuuldava teksti peamist mõtet, jätma meelde teksti sisu ning täitma õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid.

Kõnelemine

Õpilane õpib:

- 1) õigesti ja selgelt hääldama kõiki vene keele häälikuid ning nende ühendeid;
- 2) nimetama vene tähestiku tähti;
- 3) seletama sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil;
- 4) koostama eesmärgilt erinevaid lauseid;
- 5) koostama mitmes stiilis tekste küsimuste, märksõnade ja lihtsa plaani toel;
- 6) ümber jutustama mitmes stiilis ja žanris tekste;
- 7) vestlema nähtu, kuuldu ning loetu põhjal;
- 8) deklameerima luuletusi;
- 9) selgitama õpiülesannete täitmist reeglitele tuginedes, arutama ülesandeid rühmas või paarides ning jõudma õigele otsusele.

Lugemine

Õpilane õpib:

- 1) lugema adapteerinud tekste häälega: a) silphaaval, b) ladusalt;
- 2) lugema endamisi erisuguseid tekste ning jälgima lugemist rühmas;
- 3) täiustama lugemistehnikat;
- 4) lugema iseseisvalt, mõtestatult ja sihikindlalt;
- 5) lugema valikuliselt;
- 6) leidma, valima ning lugema tekste internetist;
- 7) kasutama sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri.

Kirjutamine

Õpilane õpib:

- 1) töid nõuetekohaselt vormistama;
- 2) trükitud või käsitsi kirjutatud tekste õigesti ja vigadeta ümber kirjutama;
- 3) täitma kirjalikke grammatikaülesandeid ning neid korrektselt vormistama;
- 4) etteütluse järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste õigesti kirjutama;
- 5) kirjutama ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi;
- 6) kirjutama kirjeldavaid, jutustavaid ja arutluselementidega tekste ning neid vormistama;
- 7) tegema vigade parandust.

2.2.5. Õppesisu ja õpitulemused

2.2.5.1. 1. klass

Õppesisu	Õpitulemused
<p>Foneetika. Graafika. Ortoeopia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede <i>e, ě, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 2) määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; 3) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; 4) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; 5) tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede <i>u, e, ě, ю, я</i> ja <i>ь</i> abil).
<p>Leksika Sõna kui keeleühik. Sõna otsene ja ülekantud tähendus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Võrdleb sõna skeemi nimetuseks; 2) koostab lauseid maali ja skeemi järgi.
<p>Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon lause lõpus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Eristab rõhk ja rõhutu täishäälikuid; 2) teab palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) teab tähtede funktsioon <i>e, ě, ю, я</i>; 4) teab helilised ja helitud kaashäälikuid; 5) teab sõnade ülekande reeglid; 6) oskab õigesti kirjutada täishäälikuid tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel; 7) leiab lause lõppu, paneb punkti lause lõppu, alustab lause suurest tähest.
<p>Süntaks Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Tekst Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab lausete kirjutamise reeglid; 2) eristab tekst lausetest, lause sõnast; 3) leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; 4) paneb lauseid järjekorda; 5) koostab lauseid sõnadest.

2.2.5.2. 2. klass

Õppesisu	Õpitulemused
<p>Üldteadmised vene keelest Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab erinevaid tüüpe kõnes ja kirjas; 2) õpib tähelepanelikult kuulama ning eristama stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; 3) tutvustab sõnastike tüüpidega.
<p>Foneetika. Graafika. Ortoeopia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede <i>e, ě, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Määrab häälikute järjestust sõnas 2) määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) määrab foneetiliste sõnade piirid, poolitab sõna silpideks; 4) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; 5) tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni

ERAKOOL INTELEKT

	kirjas õigesti (tähtede <i>u, e, ё, ю, я</i> ja <i>ь</i> abil).
<p>Leksika Sõna kui keeleühik. Sõna otsene ja üle kantud tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja üle kantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil; 2) õpib vanasõnade tähendust ja sobitab neid teksti; 3) oskab sünonüüme, antonüüme, fraseologisme, homonüüme eristada.
<p>Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede <i>ъ</i> ja <i>ь</i> kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede <i>ж, ч, ш, щ</i> ja <i>ц</i> järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon lause lõpus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Eristab rõhk ja rõhutu täishäälikuid; 2) teab palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) teab tähtede funktsiooni <i>е, ё, ю, я, ь, ъ</i>; 4) teab helilised ja helitud kaashäälikuid; 5) teab sõnade ülekanne reeglid; 6) oskab õigesti kirjutada täishäälikuid tähtede <i>ж, ч, ш, щ</i> ja <i>ц</i> järel; 7) leiab lause lõpp, paneb punkti lause lõppu, alata lause suurest tähest; 8) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt.
<p>Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks, muutelõpp) ja oskab neid määrata; 2) teab sõnamoodustamisviise; 3) oskab samatüvilisi sõnu moodustada.
<p>Süntaks Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab lausete kirjutamise reeglid; 2) eristab tekst lausetest, lause sõnast; 3) leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; 4) paneb lauseid järjekorda; 5) koostab lauseid sõnadest.
<p>Tekst Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanris tekste; 2) loeb valikuliselt; 3) koostab eesmärgipäraselt erinevaid lauseid; 4) koostab mitmes stiilis tekste küsimuste, märksõnade ja lihtsa plaani toel; 5) loeb adapteeritud tekste häälega ladusalt; 6) trükitud või käsitsi kirjutatud tekste õigesti ja vigadeta ümber kirjutab; 7) õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanris tekste; 8) deklameerib luuletusi.

2.2.5.3. 3. klass

Õppesisu	Õpitulemused
1. Üldteadmised vene keelest.	1) Tutvub sõnastike tüüpidega.

ERAKOOL INTELLEKT

<p>Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik, kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.</p>	<p>2) teab suulist ja kirjalikku kõnet. 3) oskab sõnastikku kasutada ja sõna leida ise või õpetaja abil.</p>
<p>2. Graafika. Foneetika. Ortoeepia Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede <i>e, ě, ю, я</i> funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.</p>	<p>1) Hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; 2) määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; 3) määrab foneetiliste sõnade piirid, poolitab sõna silpideks.</p>
<p>3. Leksikoloogia ja fraseoloogia. Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.</p>	<p>Õpilane teab, et: 1) sõna on keeleühik; 2) kõne on suhtlusvahend; 3) oskab sünonüüme, antonüüme, fraseologisme, homonüüme eristada.</p>
<p>4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.</p>	<p>1) Teab morfeemide liiki(juur, eesliide, sufiks, muutelõpp)ja oskab neid määrata; 2) teab sõnamoodustamisviise; 3) oskab samatüvilisi sõnu moodustada.</p>
<p>5. Morfoloogia Nimisõna Üldiseloostus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Omadussõna Üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga</p>	<p>1) Teab sõnaliike, grammatilist ja leksikaalset sõnatähendusi, tegusõnade infinitiivi, asesõnu, eessõnade lahkukirjutamist; 2) oskab nimisõnade ja omadussõnade sugu, ainsust ja mitmust määrata; neid käänata; 3) oskab tegusõnu pöörata, aega määrata, neid õigesti üles kirjutada; 4) oskab isikuliste asesõnade ainsust ja mitmust määrata ja neid pöörata.</p>

<p>soovormis, arvus ja käändes. Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses. Asesõna Üldiseloostus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna Üldiseloostus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. Tegusõnade pööramine minevikus. Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Eessõna Üldiseloostus.</p>	
<p>6. Süntaks Sõnaühend Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitudnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teab sõnaühendit, sõnaühendi põhisõna ja laiendit; 2) teab ka lause põhitudnuseid, pea- ja kõrvalliikmeid; 3) oskab sõnaühendit moodustada, lihtlauseid moodustada ja neid üles kirjutada, liigitada lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal; 4) koostada õige intonatsiooniga väit-, küsi ja käsklauseid; vormistada grammatikaülesanded õigesti.
<p>7. Tekst Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. Tekstide otsimine internetist. Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid. Kirjandusliku lugemise temaatika Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sõpra ja hoiu teda. Õppida on alati kasulik.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Oskab kirjutada vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvile ning vormistada selle korrektselt,) eristada kõnevorme (dialog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre; 2) (luuletus, jutustus, muinasjutt); määrata audioteksti teema ja peamise mõtte; 3) saab aru õpetaja suulistest juhustest; 4) oskab arendada vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; jutustada teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnade varal; 5) koostada lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste; 6) peast lugeda luule- ja proosatekste,) täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda

ERAKOOL INTELEKT

<p>Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. Tõsiselt ja naljaga pooleks.</p>	<p>sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; 7) iseseisvalt lugeda mitmes žanris tekste ning neist aru saada; tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähisteid lugeda paberilt ning arvutist, lugeda tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses; 8) oskab vene kirjakeele hääldusnorme.</p>
<p>8. Ortograafia ja interpunktsioon Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja џ järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.</p>	<p>1) Teab väike- ja suurtähtede kasutamisest, kuidas ъ ja ь õigesti kasutada; 2) oskab kirjutada etteütlust, milles esinevad õpitud ortogrammid ja punktogrammid; kirjutada ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlosti ning lihtsaid kirjandeid; 3) oskab eessõnu ja tegusõnade 2. pöörde lõppe õigesti kirjutada; 4) oskab sõnu poolitada, kasutab õigesti kirjavahemärke loetelu; 5) oskab oma kirjalikke töid parandada.</p>

2.3. II kooliaste

2.3.1. Õpitulemused vene keel II kooliastme lõpuks

6. klassi lõpetaja:

- 1) analüüsib vastavalt õppesisule keeleühikuid ning rakendab omandatud teadmisi kõnepraktikas;
- 2) eristab kuulmise järgi žanrilt ja tüübilt erinevaid tekste, saab aru tekstide sisust, täidab audioteksti mõtestamisega seotud ülesandeid;
- 3) reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega;
- 4) loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele hääldusnorme;
- 5) hangib sihipäraselt teavet stiililt ja žanrilt erinevatest tekstidest ning teatmeteostest;
- 6) järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.

Kuulamine

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;
- 2) eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade);
- 3) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;
- 4) täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.

Suuline kõne

6. klassi lõpetaja:

- 1) reprodutseerib tekste nõutavas ulatuses (lühike ja täielik ümberjutustus);
- 2) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;
- 3) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;
- 4) järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;
- 5) järgib kõneetiketi norme;
- 6) kasutab keelevahendeid vastavalt suhtlusolukorrale.

ERAKOOL INTELLEKT

Lugemine

6. klassi lõpetaja:

- 1) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;
- 2) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning täidab nende põhjal ülesandeid;
- 3) loeb tabeleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti ette valmistades;
- 4) kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise;
- 5) hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest.

Kirjutamine

6. klassi lõpetaja:

- 1) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused;
- 2) järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;
- 3) reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus);
- 4) väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, vastavus teemale jt) ning kõneetiketi norme;
- 5) loob tekste mitmes stiilis ja žanris (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend);
- 6) redigeerib lihtsamaid tekste;
- 7) oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid.

2.3.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Õpilane
Võõrkeeled	On tutvunud väliskirjanduse autorite ja teostega ja tunneb huvi huvivõõrkeelte õppimise vastu, õpitava keelemaa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
Matemaatika	Omandab korrektset matemaatilist kirjaoskust; matemaatikatundides järgib elementaarseid õigekirjanõudeid kirjalikes töödes.
Loodusained	Oskab kirjutada kohanimedid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi, väärtustab loodust, mõistab looduskirjeldusi, loob kujutluspilte.
Sotsiaalsained	On kujunenud maailmapildiga, mõistab ajaloo sündmusi ja arengut, orienteerub ühiskonnaelus ja inimsuhetes, õpib seostama erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleeme tänapäeva elu ja inimestega
Kunstiained	Mõistab kujutava kunsti spetsiifikat ja väljendusvahendeid; saab aru muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega.
Tehnoloogia	Õpib kasutama eetilisel nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel.

2.3.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	keskendutakse õpilase sotsiaalsetele ja toimetuleku oskustele, oskusele adapteerida muutuva keskkonnaga, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele.

ERAKOOL INTELLEKT

Keskkond ja jätkusuutlik areng	Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Õpilast suunatakse leidma jõukohastele probleemidele loomingu- ja lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.
Kultuuriline identiteet	Õpitakse respektima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit.
Teabekeskond	Õpilast suunatakse määrama oma teabevajadusi ja oskab leida sobivat teavet, hindama uudiste kvaliteeti ning tuvastab uudistes puuduvat teavet.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Õpilast suunatakse kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi digi) oma õppimise ja töö tõhustamiseks;) arendatakse loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.
Tervis ja ohutus	Õpilast suunatakse pöörama teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele.

2.3.4. Õppetegevus II kooliastmes

Õpilane omandab teoreetilised teadmised foneetikast, leksikoloogiast ja fraseoloogiast, morfeemikast ja grammatikast vastavalt kooliastme õppesisule ning õpib neid kasutama lingvistilise analüüsi käigus ja kõnetegevuses.

Kuulamine

Õpilane õpib:

- 1) tähelepanelikult kuulama mitmesuguseid tekste ja neist õigesti aru saama;
- 2) täitma audioteksti põhjal mitut liiki ülesandeid;
- 3) järgima kaasvestleja suulisi juhiseid;
- 4) määrama audioteksti põhiidee, jätma meelde teksti sisu ning täitma ülesandeid õpetaja juhiste järgi;
- 5) ära tundma liigilt, stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste.

Suuline kõne

Õpilane õpib:

- 1) jutustama teksti rohkem või vähem kokkusurutult;
- 2) jutustama loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes paarides või rühmas;
- 3) kirjeldama ja võrdlema esemeid ning nähtusi;
- 4) vestlema mitmesugustes ametlikes ja mitteametlikes olukordades;
- 5) arutlema kuuldu ja loetu üle ning väljendama oma seisukohta;
- 6) esinema määratud rollis kooskõlas kõneetikeeti normidega;
- 7) kasutama suulises kõnes ilmekaid keelevahendeid.

Lugimine

Õpilane õpib:

- 1) teksti mõtestatult häälega lugema, järgides vene kirjakeele norme;
- 2) lugema teksti endamisi, määrama teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, tegema vahet faktide ja arvamuste ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;
- 3) lugema stilistiliselt suunitlusele ja žanrile erinevaid tekste ning mõistma nende sisu;
- 4) tekstiga iseseisvalt töötama: esitama küsimusi ja neile vastama, järgima kirjalikke juhiseid;

ERAKOOL INTELLEKT

- 5) mõistma ning edasi andma arvudes, abreviaatuurides, tabelites, skeemides, diagrammides väljendatud infot;
- 6) leidma vajalikku materjali mitmesugustest kirjalikest allikatest ning kasutama sõnaraamatuid ja teatmeteoseid;
- 7) orienteeruma raamatu pealkirjas ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.

Kirjutamine

Õpilane õpib:

- 1) kirjutama etteütlust; kirjutama ümberjutustust kuuldu ja loetu põhjal;
- 2) koostama teksti kohta eri tüüpi plaane;
- 3) looma eri kõnetüüpidele vastavaid kirjalikke tekste, kasutades ilmekaid keelevahendeid;
- 4) kirjalikku teksti alustama ja lõpetama;
- 5) edasi andma teksti sisu, muutes ajavorme, pööret jne;
- 6) kirjalikku teksti korrigeerima ning vormistama.

2.3.5. Õppesisu ja õpitulemused

2.3.5.1. 4. klass

5 tundi nädalas, kokku 175 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1.Üldteadmised vene keele kohta Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.</p>	<p>Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest. loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning täidab nende põhjal ülesandeid; kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise.</p>
<p>2. Foneetika. Graafika. Ortoeepia Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikum muutused kõnes. Kaashäälivate helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.</p>	<p>Täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid. kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme.</p>
<p>3. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus Täis- ja kaashäälivate vaheldumine sõna juurmorfeemis. Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Vene keele sõnamoodustussõnastikud.</p>	<p>Teab reegleid, kuidas moodustada uusi sõnu.</p>
<p>4. Leksikoloogia ja fraseoloogia Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad. Raamatu- ja kõnekeele leksika. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, zargonismid). Vene keele leksikaalsed ja stilistilised normid: sõna kasutamine kooskõlas sõna tähenduse ja stiilivärvinguga. Leksikaalne ühilduvus. Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Erinevused vabade sõnaühendite ja fraseoloogiliste üksuste vahel. Vanasõnad, kõnekäänud, lentsõnad. Vene keele seletussõnastikud. Võõrsõnade,</p>	<p>Järgib keelenorme, järgib teksti koostamise reegleid, järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

neologismide, sünonüümide, antonüümide sõnastikud. Vene keele fraseologismide sõnastikud. On-line-sõnastikud, entsüklopeediad.	
5. Morfoloogia Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnade liigitamise printsiibid: semantiline, morfoloogiline, süntaktiline. Sõnaliikide üldiseloostus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.	Loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid omateksti ette valmistades; kasutab keelevahendeid vastavalt olukorrale. Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu, järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorm.
Nimisõna Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käändevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid.	Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.
Omadussõna Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid.	Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega.
Arvsõna Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid.	Teab arvsõna, kasutab kõnes; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega.
Asesõna Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend.	Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu laused.
Tegusõna Perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid.	Kkirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.
Määrsõna Määrsõnade liigid. Eessõna Tuletatud ja mittetuletatud eessõnad. Liht- ja liiteessõnad. Sidesõna Rinnastavad ja alistavad ning liht- ja liitsidesõnad. Hüüdsõnad kui eriline sõnaliik Hüüdsõnade põhifunktsioonid. Onomatopoeetilised sõnad Üldiseloostus.	On tutvunud teemaga, oskab eristada õpitud sõnaliike, teab mis küsimusele vastab, oskab kasutada lausetes
6. Süntaks 4t Rinnastus- ja alistusseos. Peamised sõnaühendite liigid põhisõna morfoloogiliste omaduste järgi: nimisõnalised, tegusõnalised, määrsõnalised	Loeb erineva struktuuriga lausete ja sõnaühendite skeeme; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme; kirjavihemärgistab

ERAKOOL INTELLEKT

<p>sõnauhendid. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlaused. Kokkuvõtavad sõnad koondlauses. Kiilsõna mõiste. Üte. Otsekõne. Tekst Leksikaalsed sidususvahendid. Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruksioon, seletuskiri, komplitseeritud instruksioon, autobiograafia, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.</p>	<p>õigesti õpitud punktogrammidega laused; täidab teksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid; reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega; loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele hääldusnorme; eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe;) määrab teksti teema ja peamise mõtte.</p>
<p>7. Ortograafia Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves. Täis- ja kaashäälikute õigekiri eesliidetes. Sufiksile õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p>	<p>Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu.</p>
<p>8. Interpunktsioon Kirjavahemärkide süsteem vene keeles. Vahemärkide funktsioonid. Vahemärgid lihtlauses (mõttekriips aluse ja öeldise vahel). Vahemärgid koondlausetes ning lausetes sõnadega. Vahemärgid otsekõnega lausetes.</p>	<p>Hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest; kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused;</p>
<p>9. Kirjanduslik lugemine Kirjandusteoste eri tüübid ja žanrid on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning vaba lugemise tekstidena, mis valitakse vene, eesti ja välisautorite teoste seast järgmisi teemasid silmas pidades. 1. Looduse imeline maailm. 2. Kuidas oled elanud, mu eakaaslane? 3. Fantaseerime, unistame. 4. Sõprusest, ustavusest, armastusest. 5. Imedemaailm kirjanduses: rahva- ja autorimuinasjutud.</p>	<p>1) saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust; 2) määrab teksti teema ja peamise mõtte; 3) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; 4) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning täidab nende põhjal ülesandeid; 5) kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise; 5) hangib sihikindlalt teavet teatmeteostest. 6) reprodutseerib tekste nõutavas ulatuses (lühike ja täielik ümberjutustus); 7) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;</p>

2.3.5.2. 5. klass

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
1. Kordamine	Loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele

ERAKOOL INTELLEKT

<p>(Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.</p>	<p>hääldusnorme; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused.</p>
<p>2. Ortograafia (Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede <i>ѣ</i> ja <i>ѝ</i> kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede <i>ж, ч, ш, щ</i> ja <i>ц</i> järel. Täis- ja kaashäälikute vaheldumine sõna juurmorfeemis. Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Vene keele sõnamoodustussõnastikud.</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; kasutab keelevahendeid vastavalt suhtlusolukorrale.</p>
<p>3. Süntaks (Sõnaühend Rinnastus- ja alistusseos. Peamised sõnaühendite liigid põhisõna morfoloogiliste omaduste järgi: nimisõnalised, tegusõnalised, määrsõnalised sõnaühendid. Lause Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlaused. Kokkuvõtavad sõnad koondlauses. Kiilsõna mõiste.</p>	<p>Väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, vastavus teemale jt) ning kõneetiketi norme; loob tekste mitmes stiilis ja žanris (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend).</p>
<p>4. Morfoloogia (Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnade liigitamise printsiibid: semantiline, morfoloogiline, süntaktiline. Sõnaliikide üldiseloostus. Iseseisvate ja abisõnade liigid).</p>	<p>Väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, vastavus teemale jt) ning kõneetiketi norme.</p>
<p>5. Nimisõna (Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käändevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused; järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

<p>6. Tegusõna (Perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Isikuta tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega.</p>
<p>7. Omadussõna 10t (Kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid).</p>	<p>Kasutab tekstiga töötades eri lugemisviise.</p>
<p>8. Asesõna (Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend).</p>	<p>Eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruksioon, teade).</p>
<p>9. Kordamine</p>	<p>Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega laused järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti loomisel.</p>

2.3.5.3. 6. klass

3 tundi nädalas, kokku 105 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1. Keel ja kõne; õige ja hea kõne</p>	<p>Reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.</p>
<p>2. Kordamine</p>	<p>Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega laused; Järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti loomisel; järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.</p>
<p>3. Arvsõna Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid.</p>	<p>Järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.</p>
<p>4. Määrsõna Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid. Rõhumäärsõnad. Rõhumäärsõnade tähendus.</p>	<p>Järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketi nõudeid.</p>
<p>5. Funktsionaalne sõnaliigid Eessõna</p>	<p>Analüüside keeleüksuste vastavalt Koolituse sisu ja kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.</p>

ERAKOOL INTELEKT

Tuletatud ja mittetuletatud eessõnad. Liht- ja liiteessõnad.	
6.Sidesõna Rinnastavad ja alistavad ning liht- ja liitsidesõnad.	Analüüside keeleüksuste vastavalt Koolituse sisu ja kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
7.Sidesõna Rinnastavad ja alistavad ning liht- ja liitsidesõnad.	Analüüside keeleüksuste vastavalt Koolituse sisu ja kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
8. Abisõna	Analüüside keeleüksuste vastavalt Koolituse sisu ja kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
9. Hüüdsõnad kui eriline sõnaliik Hüüdsõnade põhifunktsioonid.	Analüüside keeleüksuste vastavalt Koolituse sisu ja kasutab neid teadmisi kõnes praktikas.
10. Tekst Leksikaalsed sidususvahendid. Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, autobiograafia, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja sealkasutatavad tekstiliigid.	Eristab kuulmise järgi žanrilt ja tüübilt erinevaid tekste, saab aru tekstide sisust, täidab audioteksti mõtestamisega seotud ülesandeid; reprodutseerib ning loob suuliselt dialoogilisi ja monoloogilisi tekste, kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega loob tekste mitmes stiilis ja žanris (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend).
11. Kordamine	Õigesti kirjutab ortogramme ja kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega laused järgib vene kirjakeele grammatikareegleid teksti loomisel.

2.4. III kooliaste

2.4.1. Õpitulemused vene keel III kooliastme lõpuks

Põhikooli lõpetaja:

- 1) analüüsib vastavalt õppesisule kõigi keeletasandite ühikuid; kasutab omandatud keeleteadmisi oma kõneoskuse arendamiseks;
- 2) oskab analüüsida teksti sisu;
- 3) tunnetab tüübilt, stiililt ja žanrilt erinevate tekstide keelelist omapära;
- 4) loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste;
- 5) on omandanud redigeerimiskogemuse ning annab loodud tekstile hinnangu;
- 6) arvestab suhtluses öeldu eesmärgi, kommunikatsiooni tingimusi ja adressaati, kasutab sobivaid keelevahendeid ning järgib kirjakeele norme;
- 7) hangib infot mitmesugustest allikatest (sh elektroonilistest), kasutab eri tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid.

Kuulamine

Põhikooli lõpetaja:

- 1) kuulates eri žanridesse kuuluvaid tekste, saab aru teksti sisust, tunnetab selle keelelist omapära ja stiilikuuluvust;
- 2) mõistab kuulatava teksti sisu, määrab teksti teema ja põhilise mõtte;
- 3) eristab vormilt (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüübilt (puhtad ja segatüübid) ning žanrilt (intervjuu, diskussioon, teadaanne) erinevaid suulisi tekste;
- 4) täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid suulisi ülesandeid.

Suuline kõne

ERAKOOL INTELEKT

Põhikooli lõpetaja:

- 1) jutustab lähteteksti ümber rohkem või vähem kokkusurutult;
- 2) formuleerib probleemi, väljendab ja argumenteerib oma arvamust, teeb järeldusi;
- 3) loob suulist teksti monoloogi ja dialoogi vormis, võttes arvesse olukorda ja adressaadi eripära ning kasutades sobivaid keelevahendeid;
- 4) järgib kirjakeele norme;
- 5) valdab kõnekultuuri.

Lugimine

Põhikooli lõpetaja:

- 1) loeb ja analüüsib mitmesuguseid tekste;
- 2) eristab lugedes fakte ja arvamusi ning peamist ja teisejärgulist infot;
- 3) loeb keerukaid tabeleid, diagramme, skeeme ja tinglikke tähiseid ning kasutab neid oma teksti ette valmistades;
- 4) hangib teavet mitmesugustest kirjalikest allikatest.

Kirjutamine

Põhikooli lõpetaja:

- 1) loob ja vormistab korrekselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme;
- 2) formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi;
- 3) kirjutab arutlevat, kirjeldavat ja jutustavat laadi kirjandeid;
- 4) kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti;
- 5) koostab referaadi, avalduse ning iseloomustuse;
- 6) hindab oma tekste koostades kriitiliselt internetis leiduvaid analoogseid tekste;
- 7) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 8) on omandanud teksti redigeerimise oskuse.

2.4.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Oodatavad tulemused
Võõrkeeled	Voorkeelte grammatilist süsteemi tundma oppides on toeks emakeeletundides omandatud keelemoisted, voorsonade oppimine soodustab voorkeelte oppimist. Valiskirjanduse autorite jateostega tutvumine tekitab huvi voorkeelte oppimise vastu, opitavas voorkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine suvendab huvi opitava keele maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
Matemaatika	Matemaatika oppetekstide ja tekstulesannete moistmist soodustab vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja oppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.
Loodusained	Õpilane peab oppima õigesti kirjutama kohanimedid ning loodusnahtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid vene keele oppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodustundma oppida ja vaartustada. Loodusainetes omandatud sonavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste moistmist, kujutluspiltide teket ja emotsionaalset mõju lugejale.
Sotsiaalsained	Sotsiaalsainete õpet toetab keeletundides opitakse riikide,

ERAKOOL INTELEKT

	uhenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosundmuste nimetuste oigekirja norme; ajaloo- ja uhiskonnatundides tuleks neid teadmisi konkreetsete naidete toel kinnistada. Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi on tarvis ning neid arendatakse nii ainevaldkonna kui ka sotsiaalainete oppes sisult erinevate tekstidega tootades.
Kunstiained	Kunstiainete õpet toetab reklaami terviklik käsitlemine, keeleope eeldab ka visuaalsete komponentide eritlemist ja analuusi.
Kehaline kasvatus	Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi, rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.
Tehnoloogia	Õppe – ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamise kaasaegsusi võimalusi ja ohte, kasutada eetilisele nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel.

2.4.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest, vahendatakse teavet edasiõppimisvoimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.
Kultuuriline identiteet	Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.
Teabekeskond	Mõistma ja analuusima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Õpetajatel lõimida oma ainetundidesse digivahendite rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid.
Tervis ja ohutus	Järgitakse tervist ja ohutust väärtustavate

ERAKOOL INTELLEKT

	hoiakute kujundamist ning tervisliku ja ohutu kaitumise oskuste arendamist.
Väärtused ja kõlblus	Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes, nende üle arutledes ja nende põhjal kirjutades pööratakse õpilaste kujunemisele kõlbelisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.

2.4.4. Õppetegevus III kooliastmes

Õpilane omandab teoreetilised teadmised foneetikast, leksikoloogiast ja fraseoloogiast, morfeemikast, grammatikast vastavalt kooliastme õppesisule ning õpib neid kasutama lingvistilises analüüsis ja kõnes.

Kuulamine

Õpilane õpib:

- 1) sihipäraselt kuulama mitmesuguseid tekste;
- 2) kuuldu põhjal eristama peamist infot, probleemi ja olulisi seisukohti;
- 3) andma kuuldule hinnangut ning väljendama kõneaine kohta oma arvamust.

Suuline kõne

Õpilane õpib:

- 1) end suuliselt väljendama, arvestades suhtlusolukorda;
- 2) esitama küsimusi ja neile vastama ning reageerima kaasvestleja repliikidele;
- 3) osalema diskussioonides mitmesugustel teemadel, väljendama ja põhjendama oma arvamust;
- 4) avama erinevates stiilides ja žanrides tekstide sisu;
- 5) selgitama tarbetekstidest saadud infot;
- 6) esinema lühiettekandega.

Lugemine

Õpilane õpib:

- 1) mõtestatult lugema mitmesuguseid tekste;
- 2) määrama teksti peamist mõtet, eristama fakte arvamustest ja olulist infot teisejärgulisest;
- 3) mõistma tarbetekstide otstarvet, suhtuma infosse kriitiliselt.

Kirjutamine

Õpilane õpib:

- 1) formuleerima kirjalikult probleemi, põhiseisukohti ja järeldusi;
- 2) looma mitmesuguseid kirjalikke tekste, arvestades situatsiooni ja adressaati, kasutades sobivaid keelevahendeid ning järgides ortograafia- ja interpunktsioonireegleid;
- 3) andma kirjapandule oma hinnangut ning seda põhjendama;
- 4) kirjutama referaati, projekti ja uurimust, kasutades tsitaate, viiteid, kirjanduse loetelu jne;
- 5) teadlikult järgima õpitud ortograafia- ja interpunktsioonireegleid;
- 6) redigeerima ja vormistama teksti;
- 7) kasutama mitut liiki teatmekirjandust, sealhulgas internetiallikaid.

2.4.5. Õppesisu ja õpitulemused

2.4.5.1. 7. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
1. Üldteadmised vene keelest Vene keel maailma teiste keelte seas. Slaavi keeled.	1) hangib infot mitmesugustest allikatest (sh elektroonilistest), kasutab eri tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid; 2) kuulates eri žanridesse kuuluvaid tekste, saab aru teksti sisust, tunnetab selle keelelist omapära ja stiilikuuluvust

ERAKOOL INTELLEKT

<p>2. Foneetika. Ortoeepia Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.</p>	<p>1) järgib kirjakeele norme; 2) valdab kõnekultuuri.</p>
<p>3. Morfoloogia, ortograafia ja interpunktsioon Kesksõna Kesksõna grammatilised tunnused. Tegusõna ja omadussõna tunnused kesksõnal. Oleviku ja mineviku kesksõnad. Aktiivi ja passiivi kesksõnad. Passiivi kesksõna täis- ja lühivormid. Kesksõnaühendid. Kesksõna süntaktilised funktsioonid. Kesksõna kõnes kasutamise normid. Gerundium (<i>des</i>-vorm) Gerundiumi maar- ja tegusonalised tunnused. Perfektiivne gerundium ja <i>des</i>-gerundium (imperfektiivne aspekt). Gerundiumiga sonauhendid. Gerundiumi suntaktilised funktsioonid. Gerundiumi kones kasutamise normid.</p>	<p>1) kuulates eri žanridesse kuuluvaid tekste, saab aru teksti sisust, tunnetab selle keelelist omapära ja stiilikuuluvust; 2) järgib kirjakeele norme; 3) valdab kõnekultuuri; 4) loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme; 5) formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi; 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sonu ning kirjavahemargistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.</p>
<p>4. Süntaks, interpunktsioon Sõnaühend Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, kulgnemine). Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lause Aluse tekstifunktsioonid. Liitöeldis (nimi- ja tegusõnaline). öeldise tekstifunktsioonid. Lause kõrvalliikmed: täiend (ühilduv, mitteühilduv; lisand), sihitis (otse- ja kaudsihitis), määruse liigid.</p>	<p>1) eristab lugedes fakte ja arvamusi ning peamist ja teisejärgulist infot; 2) formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi; 3) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemargistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.</p>
<p>5. Tekst Lausete ja tekstiosade vaheliste mõtteseoste väljendamise vahendid. Mõttesiirded lausete ja tekstiosade vahel. Lausete grammatilised seosed. Tekstide liigid: arutlev kirjand, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine antud teemal.</p>	<p>1) kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti; 2) koostab referaadi, avalduse ning iseloomustuse; 3) hindab oma tekste koostades kriitiliselt internetis leiduvaid analoogseid tekste; 4) on omandanud teksti redigeerimise oskuse; 5) eristab lugedes fakte ja arvamusi ning peamist ja teisejärgulist infot.</p>

2.4.5.2. 8. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
----------	--------------

ERAKOOL INTELEKT

1.Koordamine (Foneetika. Ortoeepia. Morfoloogia. Ortoograafia)	Järgib kirjakeele norme; valdab kõnekultuuri, loeb ja analüüsib mitmesuguseid tekste;
2. Süntaks interpunktsioon	Loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme.
3. Lause (Kahe ja ühe pealiikmega laused. Ühe pealiikmega lausete tüübid).	Loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme.
4.Lihtlause laiendamine (samaliigilised lauseliikmed, lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Samaliigilised lauseliikmed. Lauseliikmete (täiendi, lisandi, määruse, sihitise) kirjavahemärkidega eraldamine.	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste; kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti.
5.Kaudne kõne (Otse- ja kaudkõnega lausete sünonüümsus. Tsiteerimisviisid).	Kirjutab uurimuse ja lühiettekande teksti; koostab referaadi, avalduse ning iseloomustuse.
6. Kordamine	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste; on omandanud redigeerimiskogemuse ning annab loodud tekstile hinnangu.

2.4.5.3. 9. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
1. Üldteadmised vene keelest Vene keel maailma teiste keelte seas. Slaavi keeled. Keel kui arenev nähtus. Keelesõnastike peamised liigid.	Analüüsib vastavalt õppesisule kõigi keeletasandite ühikuid; kasutab omandatud.
2.Foneetika. Ortoeepia Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.	Mõistab kuulatava teksti sisu, määrab teksti teema ja põhilise mõtte; eristab vormilt (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüübilt (puhtad ja segatüübid) ning žanrilt (intervjuu, diskussioon, teadaanne) erinevaid suulisi tekste.
3. Morfologia Tegusõna vormid. Kesksõna. Gerundium (des-vorm)	Järgib kirjakeele norme.
4. Süntaks Sõnaühend Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, külgnemine). Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised).	Loob ja mõistab tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste;) jutustab lähteteksti ümber rohkem või vähem kokkusurutult; formuleerib probleemi, väljendab ja argumenteerib oma arvamust, teeb järeldusi; loob suulist teksti monoloogi ja dialoogi vormis, võttes arvesse olukorda ja adressaadi

ERAKOOL INTELEKT

Lause Aluse tekstifunktsioonid. Liitõeldis (nimi- ja tegusõnaline). Õeldise tekstifunktsioonid.	eripära ning kasutades sobivaid keelevahendeid.
5. Tekst Lause ja tekstiosade vaheliste mõtteseoste väljendamise vahendid. Mõttesiidred lausete ja tekstiosade vahel. Lausete grammatilised seosed.	Oskab analüüsida teksti sisu;) teab stiililt ja žanrilt erinevate tekstide keelelist omapära; hangib infot mitmesugustest allikatest (sh elektroonilistest), kasutab eri tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid; kirjutab arutlevat, kirjeldavat ja jutustavat laadi kirjandeid; on omandanud teksti redigeerimise oskuse.
6. Ortograafia ja interpunktsioon Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid. Kirjavahemärgid lauseliikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustrandid. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, kirjavahemärgid.	Arvestab suhtluses öeldu eesmärki, kommunikatsiooni tingimusi ja adressaati, kasutab sobivaid keelevahendeid ning järgib kirjakeele norme; loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid.

3. KIRJANDUS

3.1. Üldalused

3.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust ja arendab oma lugemisoskust, omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja iseenda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara, arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- 4) arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- 5) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- 6) laiendab oma silmaringi, rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 7) annab iseseisvaid hinnanguid, sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 8) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid.

3.1.2. Õppeaine kirjeldus

Kirjandus peegeldab inimkonna vaimset kogemust ja maailma mitmekesisust kunstilistes kujundites. Sellest tuleneb vajadus arendada õpilastel oskust sügavalt tungida teksti mõttesse, mõista loetu problemaatikat ja analüüsida iseseisvalt kirjandusteost, tuginedes vajalikele ajaloolis-kirjanduslikele ning teoreetilistele teadmistele. Õpetaja korraldatud õppetunnetustegevuses laiendavad õpilased oma arusaamist ümbritsevast maailmast. Kirjandusliku teksti analüüs aitab õpilasel seostada oma üleelamisi teose kangelaste üleelamistega, rikastab sisemaailma, kujundab esteetilist maitset. Olulist tähelepanu pööratakse ka oskuse kujunemisele tõlgendada kirjanduslikku teksti teose isiksusliku vastuvõtu alusel. Praktilise analüüsi ja tõlgendamise ühendamine võimaldab kujundada kirjandusteose vastuvõtu emotsionaal-hinnangulist kogemust, kasvatada kultuurset lugejat, kes suudab ära tunda tõelise kunstiteose. Kaasaelamine kui kangelase käitumise mõistmise viis arendab õpilase emotsionaalset sfääri.

Prioriteetne on vene kirjanduse, sealhulgas rahvaluule käsitlemine. Mitmekultuurilisuse, sallivuse ning lugupidava suhtumise kujundamine teistesse rahvuskultuuridesse eeldab armastust ja austust oma rahvuskultuuri vastu ning arusaamist tema kohast maailma kultuuripärandis. Vene kirjanduse kõrval käsitletakse ka eesti ja väliskirjanike teoseid, mis peaks soodustama erinevate rahvuskirjanduste seoste ja vastastikuse mõju mõistmist ning üldinimlike väärtuste omaksvõttu. Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilase isiksusele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbeliseks kasvatamiseks ning sallivuse kujundamiseks. Kirjandusteoseid lugemiseks ja tunnis käsitlemiseks valides tuleb silmas pidada ka õpilaste eagrupi psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huve, teoste suhestumist õpilaste elukogemusega ning õpilastele arutamiseks sobivaid teemasid ja probleeme. Samuti on oluline käsitletavate kirjandustekstide žanriline mitmekesisus, arvestada tuleb ka õppesisus esitatud teoste loendit.

Kirjanduse ainekava on üles ehitatud probleemilis-temaatilisel printsiibil, mis eeldab käsitletavate kirjandusteoste problemaatika mõistmist, oma suhtumise kujundamist neisse probleemidesse, osalemist diskussioonis loetu üle, teiste arvamuse arvestamist ning oma isikliku arvamuse argumenteeritud kaitsmist. Kirjandusteose kui kunstiteose mitmeplaanilisuse tõttu võib iga kirjandusteksti vaadelda läbi erinevate probleemide prisma, mis võimaldab ka tagasipöördumist varem käsitletud probleemide juurde.

Kirjandusteoste käsitlemine põhikoolis põhineb kreatiivsuse, kommunikatiivsuse ja stadiaalsuse põhimõttel. Kreatiivsuse põhimõte eeldab tegevuslikku lähenemist kirjandusteosele, kusjuures põhirõhk on õpilaste loomingulise potentsiaali igakülgsel arendamisel. Kommunikatiivse lähenemise raames vaadeldakse õpet dialoogilise protsessina, milles õpilane on täisväärtuslik osaleja. Ka kirjandusteose kunstilist vastuvõttu mõistetakse kui kommunikatiivset tegevust.

Kirjandusteoste käsitlemise stadiaalsuse põhimõte eeldab õppimise igas etapis selliste didaktiliste ülesannete rakendamist, mis vastavad õpilaste esteetiliste vajaduste ning loominguliste võimaluste tasemele.

Kirjandusteoste käsitlemise protsessis omandavad õpilased vajalikud ajaloolis-kirjanduslikud teadmised ning õpivad tundma ja kasutama kirjandusmõisteid.

Õppetegevuse spetsiifilised valdkonnad on teksti lugemine, teksti ümberjutustamine, teksti mõtestamine ja analüüs, kujundliku mõtlemise ja keele ilmekuse arendamine ning loominguline tegevus (loovtööde kirjutamine ja esinemine kuulajaskonna ees).

3.1.3. Hindamine ja hindamise põhimõtted

Õpitulemused on kindlaks määratud kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppetegevuse liikide järgi eritletud õpitulemused. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid ja numbrilisi hindeid.

Hindamine on õppeprotsessi lahutamatu osa ning sama keerukas kui õpetamine ja õppimine. Hinnatakse eelkõige selleks, et soodustada teadmiste ja oskuste omandamist, pädevuste kujunemist. Ühtlasi annab hindamine tagasiside võimaluse nii õpetajale kui ka õpilasele – see on teatud etapi kokkuvõte, teave tasemest, millele uut teadmist ehitada. Eeldatavalt peab hindamine olema kooskõlas õppeprotsessi eesmärkide ning nende saavutamiseks kavandatud ja toimunud tegevustega, eelkõige aga ainekavas sätestatud õpitulemustega. Traditsiooniliselt kasutatakse numbrilist hindamist, aga on ka alternatiivne hindamisvõimalus – sõnaliste hinnangute andmine suuliselt või kirjalikult, mida põhikooli riiklikus õppekavas nimetatakse kujundavaks hindamiseks. Kujundava hindamisena mõistetakse õppeaasta kestel toimuvat hindamist, millega kogutakse andmeid õpilase teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kohta õppeaja jooksul ning motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisele õppimisele, aidates neil teadvustada oma vajadusi, seniseid saavutusi ja vajakajäämisi, ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema

ERAKOOL INTELLEKT

varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Konstruktivistlikust õppimiskäsitusest lähtuv kujundav hindamine annab võimaluse muuta senist hindamisparadigmat. Traditsioonilisel hindamisel asetab õpetaja end aineeksperdi positsioonile, püüdes õpilaste sooritusi täpselt mõõta ning ainenormist lähtuvalt omavahel võrrelda. Kujundava hindamise puhul on õpetaja õpilaste õppimise toetajaks ja suunajaks viisil, kus hinnatakse õpilase individuaalset arengut, st tema tegelikke teadmisi, oskusi, pädevusi ja saavutusi, pidades silmas ka tema võimeid ja vajadusi. Kirjandus on iseenesest isiksuse arengu tugi, kuna aitab luua õigeid eetilisi hoiakuid, kujundada väärtushinnanguid ja maailmapilti. Seepärast tähtsustub kirjandusõpetuse puhul sõnalise hinnangu andmise vajadus. Sõnalist hinnangut võib kõige lihtsamal viisil esitada kiitva või tunnustava repliigina, näiteks „see oli tabav võrdlus”, „tajusid probleemi sügavuti”, „lähenesid teemale originaalsest vaatepunktist”, „see oli terane tähelepanek”, „väljendasid mõtet selgelt ja loogiliselt”, „nimetasid õiged tunnused“ jne. Tagasiside kirjalikule tööle (nt essee, omaloominguline töö, lugemispäevik, analüüsi- ja tõlgendusülesanded) peaks olema kirjalik: õpetaja sõnastab selle sidusa kommenteeriva tekstina või üksikute tähelepanekute kaupa. Kujundava hindamise puhul on tähtis, et tagasiside sooritusele on konstruktiiвне: osutab konkreetselt nii õnnestumistele, mis vääriavad tunnustamist, kui ka puudustele, mida tuleb kas kohe parandada või millele tuleks edaspidi tähelepanu pöörata. Sealjuures saab nõuda ja küsida vaid seda, mida on korralikult õpetatud ja õpitud. Õpilane peab seega eelnevalt teadma, mida hinnatakse ja mil moel (sisu, vorm, maht, skaala).

Kirjanduse õpetamisel võib rakendada mitmesuguseid kontrolli ja hindamise meetodeid ning võtteid:

suuline küsitlus, vestlus;viktoriin, valikvastustega test või lünktekst;lugemiskontroll (nt fakti- ehk mälu küsimused teose kohta);kontrolltöö (nt autori ja tema loomingu või kirjanduslike mõistete kohta);analüüsi- ja tõlgendusülesanded (nõuavad arutlemist, argumenteerimist, võrdlemist);kirjanduslik essee;raamatu arvustus;lugemispäevik;omaloominguline töö (nt kirjeldus, jutt, luuletus, dialoog);teemamapp, õpimapp (portfolio).

Samuti võib hinnata sooritusülesanded, mis võimaldavad teada saada, mida õpilased realselt teavad ja oskavad:raamatututvustuse esitamine;väitlus kirjandusteose üle;veenmiskõne koostamine ja esitamine;kirjandusliku projekti koostamine;kirjandusliku uurimistöö teostamine; luuletuse, proosateksti või dialoogi esitamine;avalik esinemine konkurssidel või mujal.

Vestlus ja arutelu on kirjandusõpetuses äärmiselt olulised aktiivõppemeetodid: küsimusi esitades suunab õpetaja õpilasi mõtlema, oma seisukohti ja arvamusi väljendama, mis omakorda mõjutab hoiakute ja hinnangute kujunemist. Osalemine vestlustes ja aruteludes pakub õpilastele rohkesti vahetut tagasisidet, toob välja nende tugevad ja nõrgad küljed, toetab eneseregulatsiooni ning tekitab huvi õppimise vastu. Ka paaris- ja rühmatöö kaudu saab õpilane tagasisidet oma teadmiste ja oskuste kohta, kuna tekib otsene võrdlusvõimalus teiste õppijatega.

Aktiivõppemeetodid võimaldavad õppida üksteiselt, võtmesõnaks on siin koostöö. Tundlik valdkond kirjanduse õpetamisel on luule käsitlemine. Luuletuste analüüsi ja tõlgenduse, ent ka nende esituse hindamisel on subjektiivsus äärmiselt hoomatav. Õpetaja saab hindamisel arvestada nii luuleteksti mõistmist, tõlgenduse originaalsust, luulepoetika mõistete valdamist kui ka mõtlemis- ja väljendusoskust. Seega peab kirjanduse tund toetama õpilase võimet mõista kirjandust kui sõnakunsti, arendama lugemishuvi, loovat mõtlemist, kõneosavust, loomingulist väljendusvõimet. Kirjanduse tundides on õpilaste hindamisel vaja arvestada erinevate tegevusaspektidega, üldhinne kujuneb eritasandi oskuste ja vilumuse alusel.

Hindamisel arvestatakse:

- õigekirja ja kirjavahemärkide oskusi;
- stilistilisi ja keeleoskusi;
- omandatud teksti taset;
- kujundada kirjandusliku tegelaskuju keelelisi mõisteid ja hinnanguid;

ERAKOOL INTELLEKT

• õpilase mõtetegevuse loogiline järgivus tunnis ja loometööde täitmisel;
Kirjanduse tunni läbiviimisel on vaja arvestada iga õpilase eripäraga. Seepärast on vaja luua sellised tingimused, kus iga õpilane saaks ennast realiseerida ning arendada oma võimeid ja potentsiaali. Kirjanduse hindamisel tuleb arvestada kõikide tegevusvaldkondadega: mitte ainult kirjalikud oskused, vaid ka oskus töötada kirjandusliku tekstiga, kõneosavus, jne. Tundide planeerimisel on vaja lähtuda praktilise tegevuse reaalistest tingimustest, konkreetse klassi ja konkreetse õpilase võimalustest. Seepärast kirjanduse tunni õpitulemuste hindamisvorm ja õpetamismeetodid varieeruvad iga õpilase suutlikkuses ja ettevalmistustasemes. Õpilase poolt konkreetse kirjandusliku teose ja teoreetiliste kirjanduslike mõistete omandamisel hinnatakse järgmisi tegevusi:

- mõtestatult, erinevate ilukirjandus žanrite lugemine, teksti ilmekas lugemine;
- valdab erinevaid suulisi ja kirjalike ümberjutustamise viise (üksikasjalik, lühike, selektiivne, kommentaaridega, loominguliste ülesannetega);
- plaani koostamine;
- vastused küsimustele (suulised või kirjalikud), avalduvad teadmised teose tekstist ja arusaamise tase;
- luuletuste pähe õppimine; suuline kirjanduslik illustratsioon;
- kirjandusliku teksti žanri omaduste määramine ja selgitamine;
- õpitud teose kunstiliste omaduste selgitamine; teema määramine; teksti ideed, selle problemaatika, süžee analüüs, kompositsioon, süsteemi kujunemine, kujundlikud väljendusvahendid (epiteet, metafoor, võrdlus, hüperbool, allegooria, jne.);
- loetud teose kohta hinnangu koostamine;
- oma tööde loomine erinevates žanrites; (muinasjutt, jutt, luuletus, artikkel, jne.);
- esse kirjutamine kirjandusteose ja samuti elukogemuste põhjal;
- sihikindel informatsiooni otsimine põhineb allikatel ja oskustel nendega töötada (ettekanne, sõnum, referaat, teadusuuringud, jne.);

Sellise hindamisega suureneb positiivne motivatsioon, suureneb õppetöö aktiivsus ja tulemuslikkus, tekib võimalus arvestada hindamisel õpilase valmisoleku taset ja tema intellektuaalset arengut;

Kirjanduse tunni suulise töö hindamise näitajad

Teadmiste ja oskuste tase	Hindamise põhinäitajad
Madal tase	Ei lugenud teose teksti, ei täitnud ülesannet.
Keskmine tase	Teab teose pealkirja ja selle autorit. Oskab nimetada teose kangelasi, lühidalt jutustada teksti sisu, samas sõnastada peamist ideed ei oska, ei tee iseseisvaid järeldusi, või kui teeb siis mitte alati õigesti. Kõne ebaselge, palju keelevääratusi ja parasiitsõnu.
Kõrge tase	Orienteerub tekstis hästi, teab ja jutustab vajalike episoodide, teeb iseseisvalt järeldusi ja esitab sellest lühikokkuvõtte. Oskuslik terminoloogia kasutamine. Näeb seost reaalse elu ja ajaloolise ajastu vahel milles ta oli loodud. Toob paralleele ja oskab võrrelda.

Loomingulise (kirjaliku) töö hindamise näitajad

Teadmiste ja oskuste tase	Hindamise põhinäitajad
Madal tase	Ülesanne pole täidetud, või on tekst kirjutatud kirjavigadega (rohkem kui kaheksa viga), töö osade vahel puudub seos ja loogilisus, ei mõista väljendamise eesmärki, väljendused ei vasta teemale.
Keskmine tase	Tekst sobib ainult osaliselt teemaga, väljendus osade vahel on nõrk

ERAKOOL INTELLEKT

	seos, esineb loogilisus ja kõneviigu (rohkem kui neli viga).
Kõrge tase	Teema avamine sügavuti, loogiliselt esitatud sisu, autoril on teemast oma arvamus, on omad järeldused, lugeda tööd huvitavalt, vead ei häiri kasutaja tajumist (kõneviigu 1-4).

Ülesanded tasub ehitada sellisel viisil, et oleks võimalik hinnata nii loometöö teksti teadmisi ja teadmisi kirjandusteooriast ning anda õpilasele võimalus näidata loometöö täitmisel oma isikupära. Seejuures on parem pakkuda kasvava raskusastmega erinevaid ülesandeid: alustades küsimustest mis nõuavad teksti lihtsat reproduktsiooni (ümberjutustus), seejärel analüütilist mõtlemist nõudvad ülesanded. Selline lähenemine lubab edukalt hinnata iga õpilase vastavust ja tema võimeid.

3.1.3.1. Kirjandus, hindamisest 5.-6. klassis

II kooliastmes hinnatakse

- lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist
- kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja, kirjalikku tekstiloomet;
- suulist eneseväljendust, s.o kõnelemis- ja kuulamisoskust.

Hindamisel on soovitatav arvestada järgmist.

1. Lugemine

- Ladus, veatu, selge, õige intonatsiooniga lugemine.
- Erisuguste tekstide lugemine: ilukirjandus, õppetekst, aimetekst, sõnumid, teated.
- Eakohaste tabelite, skeemide, plaanide lugemine ja nende põhjal ülesannet täitmine.
- Tekstis sisalduva informatsiooni mõistmine.
- Ülesannete täitmine loetud teksti põhjal: küsimuste esitamine loetu kohta ja küsimustele vastamine, lünkade täitmine jms.
- Teksti teema ja peamõtte leidmine (4.-6. klass).
- Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb õpitud teksti ladusalt, selgelt ja ilmekalt; hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutatav;
- saab aru teksti sisust ja peamõttest;
- lahendab teksti põhjal antud ülesanded õigesti.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb ladusalt, kuid väheilmekalt; lugemisel esineb takerdusi; hääldus ei häiri, kui ka tekitab väikesi vääritimõistmisi;
- saab aru teksti sisust, kuid küsimustele vastamisel on üksikuid ebatäpsusi;
- täidab teksti põhjal antud ülesanded väheste vigadega.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb korralikult, ilmetult, vigadega; hääldus erineb selgesti eesti keele normidest. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu.
- saab üldjoontes tekstist aru;
- täidab loetud tekstil põhinevaid ülesandeid, kuid teeb vigu.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb aeglaselt, vigadega, katkendlikult, ilmetult; hääldus on halb;
- eelistab endamisi lugemisele häälega lugemist;
- saab halvasti tekstist aru;
- tekstil põhinevate ülesannete lahendamisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb suurte raskustega, veerides;

ERAKOOL INTELLEKT

- ei saa loetust aru endamisi ega häälega lugedes;
- ei suuda täita tekstil põhinevaid ülesandeid.

Õpetajal on kohustus hindamisel arvestada õpilase individuaalsete eripäradega.

2. Kirjutamine

- Kokkuvõtte tegemine kuulatud või loetud teksti põhjal .
- Arvamuse kirjutamine loetud teksti kohta (VI klass).
- Kutse, kirja, õnnitluse koostamine.
- Loovtöö kirjutamine: vabajutustus, jutustus pildi ja pildiseeria põhjal, fantaasialugu, eseme- või isikukirjeldus jms.

Kontrolltööde hindamisel juhitudakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne on "5", kui õpilane sooritas õigesti 100 -90 % ülesannetest;

hinne on "4", kui õpilane sooritas õigesti 89 -70 % ülesannetest;

hinne on "3", kui õpilane sooritas õigesti 69 – 45 % ülesannetest;

hinne on "2", kui õpilane sooritas õigesti 44 – 20 % ülesannetest;

hinne on "1", kui õpilane sooritas õigesti 19 – 0 % ülesannetest.

Antud piirväärtustest 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu ja liiki.

Tööde hindamisel parandatakse küll ära, kuid ei arvestata hindamisel vigu

- veel õppimata reeglite osas;
- ebareeglipäraselt kirjutatavates sõnades, kui neid ei ole tunnis spetsiaalselt läbi võetud;

Ühes sõnas või vormis korduvad vead loetakse üheks veaks.

Loovtöö

Loovtöö hindamisel arvestatakse järgmist:

- 1) töö sisu;
- 2) lausete terviklikkust ja seostatust;
- 3) sõnavara;
- 4) õigekeelsust (õpitud õigekirjajuhiste ulatuses);

Loovtööd hinnates lähtutakse põhimõttest, et 2/3 loovtöö hindest annab töö sisu.

3. Suuline eneseväljendus

Eneseväljendamine igapäevastes suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, selgitamine, vabandamine, tänamine jms.

Vestlemine erisuguste kaasvestlejatega suhtlussituatsiooni arvestades.

Info edastamine selgelt ja ühemõtteliselt.

Kuulamisel eakohastes tekstides sisalduva info mõistmine.

Kaasvestleja(te) kuulamine, arvamusega nõustumise ja mittenõustumise väljendamine, vastuväidete esitamine.

Oma arvamuse argumenteerimine.

Jutustamine sündmusest, loetust ja kuulatust, pildi ja pildiseeria järgi, etteantud teemal.

Oma arvamuse avaldamine teksti (nähtud filmi jms) kohta.

Oma suhtumise väljendamine nähtuste, inimeste, tegevuste kohta, nende iseloomustamine.

Eneseväljendamine dramatiseeringus, rollimängus.

Päheõpitud luuletuse mõtestatud esitamine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (parasiitkeelendite vältimine, sõnavalik, mõtte lõpuleviimine).

Hinne on "5", kui õpilane

- avaldab heas sõnastuses oma arvamust, nõustumist/mittenõustumist kaasvestleja arvamusega ja oskab seda põhjendada;
- annab loogiliselt edasi kuulatu ja loetu sisu;
- jutustab lodusalt, kasutades mitmekesisest sõnavara;

ERAKOOL INTELLEKT

- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub keeleliselt korrektselt ja selgelt, kui ka esineb suulisele kõnele omaseid tavalisi takerdusi.

Hinne on "4", kui õpilane

- avaldab oma arvamust;
- oskab edasi anda kuulatu ja loetu põhisisu;
- jutustab mõningate ebatäpsustega, ülesehitus hüplik, sõnavalik ühekülgne;
- arvestab suhtlusolukorda ja adressaati vähe;
- väljendub ladusalt ja mõistetavalt, kuid keeleliselt ebatäpselt.

Hinne on "3", kui õpilane

- väljendab oma nõustumist või mittenõustumist seda põhjendamata;
- saab kuulatust või loetust aru üldjoontes;
- jutustab küsimuste toel; jutustus on lünklik ja sõnavaene;
- ei arvesta suhtlusolukorda ja adressaati;
- väljendub konarlikult, kuid piisavalt arusaadavalt, paljude keelevigadega.

Hinne on "2", kui õpilane

- ei suuda väljendada oma arvamust või tal puudub see;
- saab kuulatust või loetust halvasti aru;
- suudab loetud või kuulatud teksti põhjal vastata üksikutele põhiküsimustele;
- väljendub konarlikult, vigaselt, katkendlikult, öeldu jääb arusaamatuks.

Hinne on "1", kui õpilane

- ei saa aru kuulatavast;
- ei suuda edasi anda kuulatud või loetud teksti sisu;
- ei suuda end väljendada ega küsimustele vastata.

3.1.3.2. Kirjandus, hindamisest 7.-9. klassis

III kooliastmes hinnatakse

kommunikatiivseid oskusi (lugemis-, kirjutamis-, kõnelemis- ja kuulamisoskust), keeleteadmisi ja õigekeelsust

Kommunikatiivsete oskuste hindamine

Hinne on "5", kui õpilane

- loeb ladusalt, selgelt ja mõtestatult;
- saab loetust ja kuulatlist aru ning oskab seda kommenteerida;
- oskab kõnes ja kirjas argumenteeritult väljendada vastavalt teemale ja kõnesituatsioonile;
- kasutab arutledes eri allikatest saadud materjale ning esitab need loogilises järjekorras;
- väljendub kõnes ja kirjas korrektsete lausetega, sõnavara on mitmekesine ning tekst keeleliselt õige.

Hinne on "4", kui õpilane

- loeb mõtestatult ja üldjoontes vigadeta;
- saab aru loetu ja kuulatu mõttest;
- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei argumenteeri seda piisavalt;
- oskab teemat lahti mõtestada, kuid kõnesituatsiooni ja teema arvestamisel esineb puudusi;
- oskab valida vajalikku materjali, kuid selle süstematiseerimine ja esitamine pole laitmatu.
- väljendub kõnes ja kirjas üldjoontes korrektsete lausetega, sõnavara on piisav ning
- tekst raskete vigadeta.

Hinne on "3", kui õpilane

- loeb mõtestatult, kuid vigaselt;
- saab loetust ja kuulatlust aru pinnapealselt;

ERAKOOL INTELLEKT

- väljendab kõnes ja kirjas oma arvamust, kuid ei oska seda põhjendada, vajab suunamist ning abi;
- oskab leida peamõtet, kuid arutluses kaldub teemast kõrvale;
- kasutab juhuslikku materjali ega oska seda vajalikul määral süstematiseerida ning puudusteta esitada;
- väljendub kõnes ja kirjas saamatult, sõnavara on ühekülgne, kuid tekst mõistetav ja loogiliste seostega.

Hinne on "2", kui õpilane

- loeb raskustega;
- saab aru teksti detailidest, kuid ei taju tervikut ega seoseid;
- ei oska sõnastada oma arvamust, kuid vastab suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas primitiivselt ja väga vigaselt.

Hinne on "1", kui õpilane

- loeb, kuid ei saa loetust ega kuulatust õigesti aru;
- ei oska vastata suunavatele küsimustele;
- väljendub kõnes ja kirjas ebaloogiliselt ja seosetult.

Kirjandite ja teiste loovtööde hindamine

Kirjandite hindamisel arvestatakse järgmisi kriteeriume:

- 1)teemakohasus ja teema avatus (oskus kasutada teadmisi, tuua näiteid, teha järeldusi)
- 2)sõnavara, lausestus, stiil (põhjendamata sõnakordused, õige sõnakasutus, lausete mitmekülgus, lausete terviklikkus, lausete grammatiliselt õige seostamine)
- 3)õigekeelsus (häälikuortograafia, algustäheortograafia, kokku- ja lahkukirjutamine, poolitamine, vormistus, interpunktsioon)

Hinnet võib tõsta kirjandi omanäolisus ja huvitavate faktide kasutamine. Hinnet ei alandata tõekspidamiste pärast, kui need on loogiliselt põhjendatud. Kirjandit hinnates lähtutakse põhimõttest, et orienteeruvalt 2/3 hindest annavad punktid 1 ja 2 ning 1/3 punkt 3.

Jutustava või arutleva 1-leheküljelise A4 formaadis kirjandi hindamisel võiks lähtuda järgnevalt:

Hinne on "5", kui

- tekst vastab teemale, on sisukas ja sidus loogiliselt ülesehitatud tervik;
- sõnavara on rikas, lausestus mitmekesine;
- tekstis on mõned stiilikonarused, kuid mitte üle 3-5 õigekeelsusvea.

Hinne on "4", kui

- tekst vastab teemale, ülesehitus on loogiline, kuid esineb liigendusvigu;
- sõnavara ja lausestus on kohati ühekülgne;
- teksis on üksikuid stiilivigu, kuid mitte üle 6-10 õigekeelsusvea.

Hinne on "3", kui

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid on üldsõnaline, ülesehituses on vastuolud;
- sõnavara on piiratud ja esineb lausestusraskusi;
- tekstis on stiilivigu, kuid mitte üle 15 õigekeelsusvea.

Hinne on "2", kui.

- tekst vastab üldjoontes teemale, kuid mõtted on kohati ebaselged;
- sõnavara on väga piiratud või ebasobiv, on tõsiseid lausestusraskusi;
- tekstis on palju stiilivigu, kuid mitte üle 16 õigekeelsusvea.

Hinne on "1", kui

- tekst ei vasta teemale, on seosetu, raskesti mõistetav;
- sõnavara ja lausestus on primitiivsed või ebasobivad;
- tekstis on palju stiilivigu ja üle 20 õigekeelsusvea.

Kirjandite ja teiste loovtööde puhul ei loeta stiilivigu õigekeelsusvigade hulka

Kirjandist oluliselt erinevate loovtööde (luuletuste, näidendite jt) soovituslikud hindamismõõdud töötavad välja aineõpetaja lähtudes õpilase individuaalsusest.

3.1.3.3. Diferentseeritud lähenemine vene keele õpetamisel

Diferentseeritud lähenemine kirjanduse õpetamisel.

Diferentseeritud lähenemine kirjanduse õppimisel eeldab tempo valimist materjali õppimisel, diferentseeritud ülesanded, valik erinevaid tegevusi, õpetaja poolne abi määramine ja iseloomustus. Sealjuures on võimalik jälgida õppetöö raames õpilase tegevust grupis erinevatel tasemetel ja kasutada erinevaid meetodikke. Need rühmad on mobiilsed, paindlikud ja liikuvad.

Diferentseeritud abi erinevad liigid:

- Pidev töö tunnis ja kodustes ülesannetes esinevate vigadega, levinumate vigade ennetamine, vale lähenemine ülesande lahendamisel.
- Nõrga õppeedukusega õpilaste kodutööde individualiseerimine.
- Uue teema õppimiseks on vajalik materjali kordamine kodus.
- Nõrga õppeedukusega õpilased võivad kasutada kodus esitluseks koostatud plaani või vastata mälu järgi.
- Kodutööde mahu koordineerimine, jõukohaste ülesannete täitmine ettenähtud ajaks.
- Kaasata õpilasi teostama ülesande täitmisel enesekontrolli.
- Anda sõnaliseks vastamiseks ettevalmistusaega (lühijutustus, näitlike abivahendite kasutamine).
- Osutada nõrga õppeedukusega õpilastele klassis iseseisvalt töötades vajaliku abi.
- Reeglite tutvustamine, millel põhineb ülesanne.
- Ülesande lisad (joonis, skeem, juhend, jne.).
- Ülesande täitmisel määrata algoritm.
- Varem lahendatud, analoogiliste ülesannete täitmine.
- Selgitada sarnaste ülesannete lahenduskäiku.
- Pakkuda ülesande täitmisel toetust, suunata antud ülesande lahendusele.
- Suunata lahenduste otsimisel kindlatele assotsiatsioonidele.
- Selgitada välja põhjuslikud seosed, mis on ülesande täitmisel olulised.
- Vastuse või töö täitmise tulemus.
- Keerulise ülesande jaotamine elementaarseteks osadeks.
- Suunavate küsimuste esitamine.
- Diferentseeritud faktorite programmimine ülesannetes.

Diferentseeritud lähenemine omandatud teadmiste kontrolliks.

Õpilaste töid võrreldakse standardtööga (väga hästi täidetud töö näitel), mitte õpilaste tööde näitel. Standard on õpilastele ette teada.

On väljatöötatud täpne hindamisalgoritm, mille järgi saavad õpilased ise määrata oma saavutatud taset ja ennast hinnata.

Õpetaja poolt kindlustatakse õpilaste tegevusele regulaarne tagasiside, kommentaaride või märkuste näol. Õpilased osalevad aktiivselt oma õppeprotsessi organiseerimisel, õppetöö käigus püüavad ise hinnata oma töö kvaliteeti, võrrelda kriteeriumeid ja saada õpetaja poolseid kommentaare. Õpilane näeb, kus konkreetselt ei ole ta saavutanud vajaliku tulemust ning korrigeerib oma tegevust, otsides võimalusi, kuidas kompenseerida ilmnunud puuduseid. Koolis on organiseeritud „Kõrgete saavutuste kool“ õpilastele kellel on huvi ja võimed kirjanduse õppimisel. On ettenähtud osalemine linna, vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel ja olümpiaadidel. Osalejatest on kirjutatud artikleid kohalikus ajalehes ja kooli koduleheküljel. Sellised õpilased õpivad kirjandust süvaõppega, andekatele lastele mõeldud individuaalõppekava alusel.

3.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumisega seotud tegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), rühmatöökõks ning ümarlauavestlusteks.
2. Klassiruumis kasutatakse õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni.
3. Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis, kooli raamatukogus ning väljaspool kooli.

3.2. II kooliaste

3.2.1. Õpitulemused vene keel II kooliastme lõpuks

6. klassi lõpetaja:

- 1) on omandanud ilmeka lugemise tehnika, loeb ladusalt ja arusaamisega jõukohase keerukusega teksti;
- 2) koostab loetu kohta plaani ja jutustab selle alusel ümber sisu, avaldab arvamust loetu kohta;
- 3) määrab kunstiteose teema, idee ja kompositsiooni;
- 4) näeb autoripositsiooni suhtumises kujutatud kangelastesse ja sündmustesse;
- 5) iseloomustab tegelasi, võrdleb neid;
- 6) määrab loetud teose žanri ja liigi, selgitab keeleliste vahendite rolli kunstilises tekstis;
- 7) suudab läbielatud ja nähtust teadlikult ja emotsionaalselt kõnelda ja kirjutada;
- 8) kasutab sõnaraamatuid, raamatukogukataloogi ja internetti vajaliku info saamiseks.

3.2.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Oodatavad tulemused
Võõrkeeled	Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine võib äratada huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutatud teoste lugemine ja arutamine võib teadlikul suunamisel äratada huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
Loodusained	Loodusalased tekstid eesti/vene keele õppekirjanduses ja ilukirjanduses aitavad kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Loodusluule lugemine ja esitamine, sellega seotud esteetilisemotsionaalsed elamused, samuti kirjandusteose looduskirjelduse kui kunstilise kujundi analüüs, selle tähenduse mõistmine teose kontekstis ergastab tähelepanu looduse ilule ja väärtustab loodust kui esteetiliste elamuste allikat.
Sotsiaalsained	Sotsiaalainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs mõjutab maailmapildi kujunemist, ajaloo sündmuste ja arengu mõistmist, ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandusõpetuse taotlus suunata õpilasi erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleemide tänapäeva elu ja inimestega seostama soodustab kindlasti õpilaste sotsiaalse pädevuse kujunemist.
Kunstiained	Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs soodustab arusaamist kunstilisest kujundist kui kunstiainete üldmõistest ja mis tahes kunstiteosest kui kunstiliste kujundite süsteemist, mis kannab teatavat autoripositsiooni ja sõnumit. Kirjandusteoste illustatsioonide analüüs toetab kujutava kunsti spetsiifika ja väljendusvahendite mõistmist. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu

ERAKOOL INTELEKT

	muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega.
Kehaline kasvatus	Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.
Tehnoloogia	Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamisega kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

3.2.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilast suunatakse: 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele töötamisoskustele; 2) koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpilast suunatakse: 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist ja inimese ning teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest; 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Õpilast suunatakse: 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkust põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist.
Kultuuriline identiteet	Õpilast suunatakse: 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana; 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana, osalema kultuuridevahelises kommunikatsioonis; 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist; 4) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku

ERAKOOL INTELEKT

	rikastavate mõjutuste kohta.
Teabekeskond	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet; 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad endas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist; 3) arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnameedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme.
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades; 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus.
Väärtused ja kõlblus	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelisi norme, erinevaid väärtussüsteeme nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega; 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõlbelisi valikuid ning neid põhjendama; 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektierides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti.

3.2.4. Õppetegevus II kooliastmes

Nõuded õppetegevusele

Kirjandusteose käsitus on suunatud õpilase lugejaoskuste ning eneseväljenduse arendamisele. Tähelepanu keskmes on töö tekstiga. Kirjandustekstide analüüsi protsessis kujuneb õpilastel kirjanduse kontekstilise vastuvõtu kultuur, sündmuste elulise loogika ning keeleliste kujutus- ja väljendusvahendite mõistmine. Tähelepanu keskendub sõnale, aegamööda toimub üleminek kirjanduse kui sõnakunsti käsitlusele. Kirjanduse õppimine II kooliastmes hõlmab mitmesuguseid õppetegevuse liike, neist olulisemad on järgmised:

- 1) eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine;
- 2) teoste ilmekas lugemine;
- 3) loetu ümberjutustamine erineval viisil: üksikasjaliselt, lühidalt, valikuliselt, elementaarsete kommentaaridega ning loomingulise ülesandega;
- 4) luuletekstide päheõppimine ning nende ilmekas esitamine;
- 5) vastamine küsimustele, mis avavad kirjandusteose tundmist ja mõistmist;
- 6) loetu kohta lühikese ja üksikasjalikuma plaani koostamine;
- 7) kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades;
- 8) sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.

Õpitulemuste saavutamist soodustab ka õppetegevuse teiste liikide ning vormide kasutamine: raamatukogutunnid, projektitegevus, loomingulised konkursid, ekskursioonid kirjanduslikesse paikadesse, kohtumine kirjanike ja tõlkijatega.

Lugemine

Lugemisprotsess on õppeaine tähtsaim koostisosa. Tundides kasutatakse lugemise erinevaid meetodeid: eesmärgilise hoiakuga lugemine; esialgne (ettevalmistav) lugemine, ositi lugemine; uuesti ülelugemine teatud eesmärgiga hoiakuga jt. Jätkub töö häälega ning endamisi lugemise tehnika arendamine. Pööratakse tähelepanu õigele intoneerimisele, pauside tegemisele, lugemistempo valikule. Teoste iseseisev lugemine omal valikul.

Loetu ümberjutustamine

Tundides kasutatakse ümberjutustamist erineval arendatuse astmel: üksikasjaliselt, lühidalt, koostatud plaani järgi, kommenteerimiselementidega, tegelase vaatepunktist jutustamine; kunstniku või õpilaste endi loodud illustratsioonide alusel jutustamine. Praktiseeritakse iseseisvalt loetud teoste tutvustamist klassikaaslastele.

Teksti mõtestamine ja analüüs

Kirjandustekstiga töötamise keskmes on loetu mõistmine. Jätkub selliste oskuste arendamine, mis on vajalikud kirjandusteose mõistmiseks ja tõlgendamiseks:

- 1) selliste küsimuste koostamine, mis kontrollivad teksti sisu faktilist teadmist ja arendavad kujutlusvõimet;
- 2) küsimustele vastamine omas sõnastuses ning toetudes tekstile (tsiteerimine);
- 3) teksti plaani koostamine; plaani punktide pealkirjastamine ühe sõna, väite, küsimuse või tsitaadiga;
- 4) teose põhiteema ja idee määramine; arutlemine asjaomase teema kajastamise üle teistes varem käsitletud teostes;
- 5) isikliku arvamuse sõnastamine, väljendades suhtumist teose teemasse ja ideesse; põhjenduseks näidete toomine tekstist ja isiklikust elukogemusest;
- 6) tegelaste või tegelasarühmade vahelise põhikonflikti väljatoomine, selle tekkepõhjuste ja lahendusvõimaluste selgitamine; kirjeldatud sündmuste koha ja aja ning nende põhjusetagajärje seose väljatoomine.

Võetakse kasutusele mõisted *faabula* ja *süžee*, *pea- ja kõrvaltegelased*, *jutustamine 1. ja 3. isikus*. Pööratakse erilist tähelepanu kunstilisele detailile. Jätkub töö tundmatute sõnade ja väljenditega, et rikastada sõnavara.

Kujundliku mõtlemise arendamine ja töö keele ilmekusega

Töö on suunatud epiteetide, võrdluste, isikustamise mõistmisele kirjandustekstides ja kasutamisele oma isiklikus kõnes. Tuuakse sisse mõiste *metafoor* esialgses tähenduses, vaadeldakse selle tekstides kasutamise juhte. Tehakse tööd allegooria ning sümboolika ja allteksti lihtsamate näidete mõistmiseks.

Õpilased selgitavad vanasõnade ja kõnekäändude tähendust ja kasutavad neid oma tekstides. Õpitakse tekstidest koomilisi elemente leidma, tutvutakse iroonia mõistega. Pööratakse tähelepanu oskusele leida riime, omandatakse omaloominguliste luuletuste kirjutamise kogemus. Tuuakse sisse mõisted *riim*, *värsimõõt*, vaadeldakse kahesilbilist värsijalga. Arendatakse oskust oma mõtteid kujundlikult väljendada.

Loominguline tegevus ja esinemine kuulajaskonna ees

Kirjutatakse omaloomingulisi töid proosavormis (muinasjutt, lühikesed jutustava iseloomuga jutud, õpitud vanasõnadel ja kõnekäändudel põhinevad jutud jt) ning luulevormis (luuletus etteantud riimidega jt).

Kirjutatakse töid loetud teoste alusel (tegelaste dialoog; uus erinev lõpp jutule; kiri kirjandusteose tegelasele; loetud teose lühike hinnang või arvustus).

Kirjutatakse loodus- ja interjöörikirjeldusi, tehakse intervjuusid. Arendatakse oskust kuulajate ees esineda: esitatakse peast luuletusi, katkendeid proosa- ja draamateostest; esitatakse klassikaaslastele omaloodud tekste. Kujunevad oponendi ja kuulajaskonnaga dialoogi pidamise oskused.

ERAKOOL INTELEKT

3.2.5. Õppesisu ja õpitulemused

3.2.5.1. 5. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
1. Mis see on kirjandus? Mihhail Prišvin «Vana seen»	Loeb kirjandusteksti lususalt ja mõtestatult; teab loetud teose autorit, sisu ja tegelasi.
2. Rahvaluule Vene muinasjutud. Eesti muinasjutud. Mõistatused. Vanasõnad ja kõnekäänud. Tallinna legendid.	Koostab loetu kohta plaani ja jutustab selle alusel ümber sisu, avaldab arvamust loetu kohta; määrab kunstiteose teema, idee ja kompositsiooni.
3. Autori muinasjutud Hans Christian Andersen „Tigu ja roosipõõsas”, Aleksandr Puškin „Muinasjutt surnud tsaaritarist ja seitsmest vägilasest”, Jevgeni Švarts „Muinasjutt kaotatud ajast”.	Koostab kirjandusteksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu.
4. Jutud lastest ja loomadest Leonid Andrejev „Kussaka”, Rudyard Kipling „Kass, kes kõndis omapäi” Ernest Seton-Thompson „Snap”, Mark Twain „Tom Sawyeri seiklused”, John Tolkien „Kääbik ehk Sinna ja tagasi”, Ivan Turgenev „Bežini aas”, „Mumuu”, Mihhail Prišvin, „Päikese varaait” Konstantin Paustovski „Korvitäis kuusekäbisid”, „Kass-varas”	Määrab teksti põhiteema ja idee; eristab pea- ja kõrvaltegelasi; toob välja teose tegelaste vahelise konflikti ja selle tekkepõhjused.
5. Luuletused Riim, värsimõõt, kähesilbile värsijalg. Aleksandr Puškin, Mihhail Lermontov.	Tunneb kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid, kasutab oma tekstides kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid.
6. Fantastiline kirjandus Nikolai Gogol „Maiöö” või „Uppunu”.	Koostab kirjandusteksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu; määrab teksti põhiteema ja idee; eristab pea- ja kõrvaltegelasi; toob välja teose tegelaste vahelise konflikti ja selle tekkepõhjused.

3.2.5.2. 6. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
1. Mis see on kunst? Kirjandus kui sõnakunst - üks maailma mitmekesisuse ja inimkonna elukogemuse peegeldamise vorme Oljga Remiz, K. Paustovski “Vana kokk”, S. Lagerjof	Kujutus- ja väljendusvahendid: epiteet, võrdlus, metafoor, isikustamine, hüperbool.

ERAKOOL INTELEKT

2.Kunstiteose teema I.Bunin, S.Jessenin, D.Kajgorodov ja teised	Luuletekstide päheõppimine ning nende ilmekas esitamine teoste ilmekas lugemine.
3. Kunstiteose idee A.Blok, L.Pasternak	Defineerimine teema ja põhiidee töötab teoste ilmekas lugemine.
4.Süzee ja faabula Juri Kazakov “Teddi”, K.Paustovski “Kass-varas»	loetu ümberjutustamine erineval viisil: üksikasjaliselt, lühidalt, valikuliselt, elementaarsete kommentaaridega ning loomingulise ülesandega; kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades.
5. Kompositsioon K.Paustovski “Korvitäis kuusekäbisid »	Vastamine küsimustele, mis avavad kirjandusteose tundmist ja mõistmist.
6. Kangelane Näidend, tegelased, repliik. Looduskirjeldus, interjäär, portree. Kunstiline detail. K.Paustovski “Vanamees jaamaeinelaau juures », E.Seton-Tompson „Snap“, A.Tsehhov „Poisikesed“	Jutustab loetud tekstist koostatud plaani järgi
7. Eepos, lüürika, draama Luurika. Kahesilbiline vürsijalg. Kujutus- ja väljendusvahendid. Luulekeele iseärasused. Kahesilbiline vürsijalg. Kujutus- ja väljendusvahendid: epiteet, võrdlus, metafoor, isikustamine A.Puskin, M.Lermontov „Mtsõri“, I.Turgenev, L.Tolstoi, R.Stivensson	Luuletekstide päheõppimine ning nende ilmekas esitamine Teoste ilmekas lugemine.
8.Huumor ja satiir Hüperbool ja allegooria. A.Tsehhov, N.Teffi, L.Kassil	Teoste ilmekas lugemine.
9.Eepos I.Krõlov, V.Nabokov, J. Olesa „Kolm paksu“, A.Puskin „Dubrovski“, A.Kuprin „Valge puudel“	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteose alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades.
10. Draama E. Svarts „Alasti kuningas“	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine teoste ilmekas lugemine.
11. Detektiiv G.Tsesterton	Eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine

3.3. III kooliaste

3.3.1. Õpitulemused kirjandus III kooliastme lõpuks

Põhikooli lõpetaja:

- 1) on lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi;
- 2) mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära;
- 3) märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides;

ERAKOOL INTELEKT

- 4) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiproblemaatikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses;
- 5) loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeelse häälduse norme;
- 6) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid;
- 7) kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning interneti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele.

3.3.2. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevus/ainevaldkond	Oodatavad tulemused
Võõrkeeled	Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine võib äratada huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitavas võõrkeeles kirjutatud teoste lugemine ja arutamine võib teadlikul suunamisel äratada huvi õpitava keele maa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.
Loodusained	Loodusalased tekstid eesti/vene keele õppekirjanduses ja ilukirjanduses aitavad kaasa looduse tundmaõppimisele ja väärtustamisele. Loodusluule lugemine ja esitamine, sellega seotud esteetilisemotsionaalsed elamused, samuti kirjandusteose looduskirjelduse kui kunstilise kujundi analüüs, selle tähenduse mõistmine teose kontekstis ergastab tähelepanu looduse ilule ja väärtustab loodust kui esteetiliste elamuste allikat.
Sotsiaalsained	Sotsiaalsainete õpet toetab ainevaldkond mitmel moel. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs mõjutab maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste ja arengu mõistmist, ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandusõpetuse taotlus suunata õpilasi erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleeme tänapäeva elu ja inimestega seostama soodustab kindlasti õpilaste sotsiaalse pädevuse kujunemist.
Kunstiained	Kunstiainete õpet toetab eeskätt kirjanduse kui kunstiaine õppimine. Kirjandusteose analüüs soodustab arusaamist kunstilisest kujundist kui kunstiainete üldmõistest ja mis tahes kunstiteosest kui kunstiliste kujundite süsteemist, mis kannab teatavat autoripositsiooni ja sõnumit. Kirjandusteoste illustratsioonide analüüs toetab kujutava kunsti spetsiifika ja väljendusvahendite mõistmist. Kirjandusteose käsitluse illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega.

3.3.3. Läbivad teemad

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilast suunatakse: 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele töötamisoskustele; 2) koostama isiklikku karjääriplaani;

ERAKOOL INTELLEKT

	analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpilast suunatakse: 1) aru saama loodusest kui terviküsteemist ja inimese ning teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest; 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest;
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Õpilast suunatakse: 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkust põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
Kultuuriline identiteet	Õpilast suunatakse: 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijana ja kultuuride vahendajana; 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana, osalema kultuuridevahelises kommunikatsioonis; 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomungusse, taunima diskrimineerimist; 4) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.
Teabekeskond	Õpilast suunatakse: 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet; 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad endas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist; 3) arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnamedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme;
Tehnoloogia ja innovatsioon	Õpilast suunatakse: 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades; 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju

ERAKOOL INTELLEKT

	inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
Väärtused ja kõlblus	<p>Õpilast suunatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelsi norme, erinevaid väärtussüsteeme nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega; 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõbelsi tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõbelsi valikuid ning neid põhjendama; 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti;

3.3.4. Õppetegevus III kooliastmes

Nõuded õppetegevusele

Põhikooli kirjandusõpetuses rakendatakse mitmesuguseid õppetegevusi, neist olulisemad on järgmised:

- 1) eri žanris kirjandusteoste teadlik loominguline lugemine;
- 2) kirjandusteoste ilmikas lugemine;
- 3) loetu ümberjutustamine eri viisil: üksikasjalikult, kokkuvõtlikult, valikuliselt, kommentaaridega, loomingulise ülesandega;
- 4) luuletekstide päheõppimine ja ilmikas esitamine;
- 5) vastamine küsimustele, mis peegeldavad teose teksti tundmist ja mõistmist;
- 6) loetu kohta lühikese ja üksikasjalikuma plaani koostamine;
- 7) kirjandite kirjutamine käsitletud kirjandusteoste alusel loetut oma isikliku elukogemusega seostades;
- 8) sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada;
- 9) õpitulemuste saavutamist soodustab ka õppetegevuste teiste liikide ja vormide kasutamine: raamatukogutunnid, projektitöö, loomingulised konkursid, ekskursioonid kirjandusega seotud paikadesse, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega jm.

Lugemine

Kirjandusteose täisväärtuslikuks analüüsiks ja tõlgendamiseks kasutatakse erinevaid lugemisviise: aeglane lugemine, kommenteeriv lugemine. See võimaldab üle minna teose kompositsiooni eri tasandite analüüsile proosatekstide ja lüroepiliste tekstide puhul ning läbimõeldud ilmikale lugemisele luuleteoste puhul. Õpilastelt nõutakse analüütilist lähenemist oma isiklikule lugemisele.

Teksti ümberjutustamine

Õpilased jutustavad ümber temaatikalt, kompositsiooni ja žanri struktuurilt erinevaid teoseid, samuti seovad jutustamise protsessis omavahel kahe või mitme (eriti žanrilt erineva) teksti erinevaid elemente. Tähtsamad on järgmised ümberjutustamise viisid: üksikasjaline, üldistav, fragmentaarne, varem etteantud põhimõttel. Ümberjutustamiseks valmistudes teeb õpilane analüütilisi operatsioone, mõtestab materjali, kujundab välja oma isikliku suhtumise sellesse ning õpib esitama ja kaitsma seisukohti.

Teksti mõistmine, analüüs ja interpretatsioon

Jätkub selliste oskuste kujundamine, mis on vajalikud teksti mõistmiseks ja tõlgendamiseks (võtmesõnade leidmine, tegelaste vaatepunkti väljaselgitamine, tekstis autoripositsiooni

ERAKOOL INTELEKT

määramine jm). Õpilastelt nõutakse oskust diskuteerida ühel teose teemadest. Diskussiooni protsessis peavad nad sõnastama oma isikliku arvamuse teksti sisu ja struktuuri kohta, argumenteerima ja kaitsma oma seisukohti, tuues teosest näiteid.

Töös teksti kompositsiooni ja tegelastega tuleb kindlasti rakendada traditsioonilisi analüüsi- ja interpreteerimismeetodeid: teose liigendamine süžeelisteks fragmentideks, plaanide koostamine, teose erinevate süžeeliste funktsioonidega (kirjeldus, portreeline või psühholoogiline karakteristika, monoloogid ja dialoogid) episoodidevälja selgitamine, episoodide valimine etteantud põhimõttel.

Problemaatilis-temaatilisest põhimõttest lähtuv õpe seostub sel etapil ka kirjandusteosele ajalooliskirjandusliku lähenemise elementidega: toimub omalaadne ettevalmistus kirjanduse õppimiseks gümnaasiumis, kus õpetuse aluseks on eeskätt ajaloolis-kirjanduslik põhimõte. Õpilased süvendavad oma teadmisi kirjandusteose struktuurist, uurivad teksti kui kunstilist tervikut: suhestavad omavahel teose süžeed ja kompositsiooni, tegelaskonna struktuuri, teksti stilistilisi karakteristikuid. Konkretiseerub õpilaste ettekujutus kirjandusprotsessist, nad tutvuvad peamiste kirjandussuundadega ning õpivad käsitletavat kirjandusteost seostama igapäevaga neist.

Loominguline tegevus ja esinemine kuulajaskonna ees

Õpilastelt nõutakse mitte üksnes teose problemaatika ja kunstiliste iseärasuste mõistmist, vaid ka oskust väljendada oma seisukohta loetu kohta, seostada autori tõstatatud probleemid tänapäevaluga. Erilist tähelepanu pööratakse eri liiki loovtöödele ja tegevustele, mis eeldavad teatavat iseseisvust: kirjanditele, esinemistele klassikaaslaste ees luuletuse esitamisega, osalemisele diskussioonides loetu üle, lugejapäeviku pidamisele, sõnavõtuks või ettekandeks valmistumisele jms.

Loominguline tegevus hõlmab ka eri žanrides ning erineva suunitlusega tekstide loomist. Kirjandusteoste süvendatud käsitlemiseks on otstarbekas kasutada sellist loomingulist meetodit nagu teksti tõlkimine teise kunstiliigi keelde (eelkõige teatri- ja filmikeelde). Õpilaste loominguline tegevus avaldub esseede, kirjandite kirjutamises, samuti retsensioonide kirjutamises lavastustele ja filmidele, mis on loodud kirjandusteoste alusel (viimasel juhul eeldatakse kirjandusteose originaalteksti kõrvutamist selle lavaversiooni või ekraniseeringuga), temaatiliste presentatsioonide loomises.

3.3.5. Õppesisu ja õpitulemused

3.4.5.1. 7. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
Inimese kolbelised kohustused Väljavõte "Ilias" (surm Patroklos). Väljavõte "Tale of Lained Years" (surm Oleg prohvetlikud). A.S. Pushkin, "Song of Wise Oleg". Katkend "Kalevipoeg"	1) On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kolbelisi toekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2) Moistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära.
Taiskasvanuks saamine Fr. Schiller "Cup". Vassili Zhukovski "Loss Smalholm"	1) Markab kirjandustekstis opitud konekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; 2) Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.
Isikus ja ajastu. Inimese vastutus maailma eest, milles ta elab. Kangelane ajaloo nao ees. Isiksuse sotsiaalsed hupostaasid (palged). Patriotism ja vabadusearmastus.	1) Loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), jargides kirjakeelse haalduse norme; 2) Iseloomustab uldjoontes opitud kirjandusvoole ja -suundi, korvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.

ERAKOOL INTELEKT

<p>Aleksandr Puškini "Negro Peeter Suur" "Victor Hugo "Les Miserables"(History of Gavroche)</p>	
<p>Isiklikud ja grupiväärtused. „Oma” ja „voora” kokkupõrge. Inimese võõrandumine tänapäevamaailmas. Ajatud kõlbelised vaartused. A.Green "Golden Chain". Detektiiv romaane: A. Conan Doyle "Red League". GK Chesterton "Strange Steps"</p>	<p>1)On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kolbelisi toekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2)Märkab kirjandustekstis opitud konekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides.</p>
<p>„Murdemomentide” tähendus inimese isiksuse ja iseloomu kujunemisel. Maailma tunnetamine kui katsumus. Inimese vastutus ümbritsevate ees. Pideva enesekasvatuse vajadus. Inimene lähedaste ringis. Peresised suhted. Perekond kui tõeliste inimlike väärtuste kese/keskpunkt. Tolstoi "Lapsepõlv" M. Zoshchenko "Kolmkümmend aastat hiljem".</p>	<p>1)Moistab kasitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi isearasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripara; 2)Iseloomustab uldjoontes opitud kirjandusvoole ja -suundi, korvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.</p>
<p>Looming kui maailma umberkujundamise viis. Kunst ja armastus kui inimelu kõrgeimad väärtused. Lüüriline teos kui isikliku maailmapildi peegeldus. Lüüriline kangelane – poeedi „teisik” Alexander Pushkin. F.Tyutchev "Kui hästi sa, meri öösel! !..», " Sügis Öhtu". Vladimir Majakovski: "See, kuidas minust sai koer"</p>	<p>1)Kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning internetti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele; 2)Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat; arutluselementidega kirjandis või arvustuses; 3)Loeb ilmekalt kirjandusteoseid (voi katkendeid), jargides kirjakeelse haalduse norme.</p>
<p>Isiklikud ja grupiväärtused. „Oma” ja „võõra” kokkupõrge. Inimese võõrandumine tänapäevamaailmas. Põlvkondade konflikt. Alexander Puškin "Ihne Knight" Jevgeni Švarts „Draakon”</p>	<p>1)Moistab kasitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi isearasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripara; 2)Markab kirjandustekstis opitud konekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; 3)Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.</p>

Kasutavad õppekirjandus

Вместе с литературными героями. Учебник-хрестоматия для 7 класса. I часть. С. Митюрёв. Koolibri, 2011.

Вместе с литературными героями. Учебник-хрестоматия для 7 класса. II часть. С. Митюрёв. Koolibri, 2011.

3.4.5.2. 8. klass

ERAKOOL INTELLEKT

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1.Halastuse ja kaastunde probleem Ivan Turgenev, "Heategevus". "Halb". Lev Tolstoi "Kolm küsimust" Fedeberg Tuglas "Lembitu" Nikolai Leskov, "Inimene vahipostil" Leonid Andreev "Angel"</p>	<p>-Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; - mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; - sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.</p>
<p>2.Isiksus ja ajastu Gavriil Deržavin Aleksandr Puškini "Negro Peeter Suur". „Kapteni tütar“ Mihhail Lermontov "Laul umbes tsaar Ivan Vasilyevich...“ Eduard Bornhöe "Tasuja" Aleksander Düma "Kuninganna Margot" D. Samoilov "Neljakümnendates-rock ... " V.Shalamov " Major Pugtsovi viimne lahing“</p>	<p>-Avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; - mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära; - sihipärane info otsimine, teades allikaid ja osates nendega töötada.</p>
<p>3. Keskkond ja jätkusuutlik areng AfanasiyFet Marie Under "Sügis aias", "Tähed" Ivan Bunin "Antonovka õunad" Jack Londoni „Valgekihv“ Anton Tammsaare "King ja Ööbik" Toomas Vint "Varastatud luik" Kir Bulõtsov "Tuulukesed"</p>	<p>-Jutustab kokkuvõtlikult loetud teose sisust; -leiab kirjandusteostest kõnekujundeid/troope (epiteet, võrdlus, metafoor, metonüümia, hüperbool, litootes) ning selgitab nende rolli kirjandustekstis/</p>
<p>4. Täiskavanuks saamine Lev Tolstoi „Poiisiiga " F.Dostojevski, „Vennad Karamazovid“, "Poisid" Oskar Luts "Kevade“ Antuan de Sent-Ekzuperi „Väike prints“</p>	<p>Kirjutab kirjandusteose põhjal arutleva kirjandi, väljendades oma seisukohti ja põhjendades neid näidetega alustekstist või mujalt ning jälgides teksti sisu.</p>

3.4.5.2. 9. klass

2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
<p>1.Uus arusaam probleemist "Inimene ja keskkond". Vabadus on inimese isikupära. vastasseisu inimese ja Jumala. Probleem käitumist kangeline uuendamise maailmas. Maksim Gorki „Inimeste seas”. Aleksandr Kuprin „Junkur”.</p>	<p>1) On lugenud eakohast erižanrilist ilukirjandust, kujundanud selle kaudu oma kolbelisi toekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.</p>

<p>Ivan Bunin "Lõbus õue". Leonid Andrejev „Noorsugu”. August Kitzberg „Libahunt”.</p>	
<p>2.Probleemi otsimine "true tegelikkus ". Luuletaja ja linn. Luuletaja - looja illusoorse maailma, silmitsi reaalsusega. Art, armastust ja loodust kõrgeima väärtusega inimelusid. Loovus kui võimalus esteetilist muundus olemasolu. Bryusov "Loovus". Aleksandr Blok "Tuul tõi kaugelt ...", " Night, tänav, lamp, apteek ...". Ossip Mandelštam "Leningrad". Anna Ahmatova "High taevast pilve serelo ... ", "Ma kuulsin häält. Ta kutsus consoling. " Vladimir Majakovski "Ja te võiks?”.</p>	<p>1) Kasutab kooli ja linna raamatukogusid ning internetti teabe otsimiseks etteantud teemal ning omal valikul vastavalt vajadusele; 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses; 3) loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), jargides kirjakeelse haalduse norme.</p>
<p>3.Kangelane muutunud maailmas: valik strateegia käitumist. Nõukogude tegelikkus ja reaalsus emigrant. Konkureerivad "oma" ja "võõras". probleem vastutuse teiste inimestega. Pere on kesklinnas tõeline inimlikke väärtusi. Kunst kui vormi vastandus puudulik reaalsus. Vladimir Nabokov„Juhus”. Khodasevich "Ballaad". Mihhail Bulgakov „Koera süda”. Ilja Ilf ja Petrov, Kaksteist Toolid". Friedebert Tuglas „Väike Illimar” Antoine de Saint-Exupery „Väike prints” N. Zabolotsky "Ära lase oma hinge laisk.</p>	<p>1)Mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripara; 2) iseloomustab üldjoontes opitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid.</p>
<p>4.Mehed on sõjas või äärmuslikus olukorras. Konflikt isamaalise tollimaks ja isikliku õnne. Konflikt inimeste väärtushinnangute ja totalitaarne riik. "Linn"ja "maamees" maailmad. Mihhail Šolohhov „Inimese saatus”. Viktor Nekrassov „Reamees Ljutikov”. Richard Oldington „Kangelassurm”. A.Solženitson „Küll on kahju” „,Parem käsi”. Vassili Šukšin „Naljatilik”.</p>	<p>1)Moistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripara; 2) markab kirjandustekstis opitud konekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ning kasutab neid oma tekstides; 3) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses.</p>

ERAKOOL INTELLEKT

A.Vampilov „Kohtumine”. V.Aksjonov „Võit”. M.Unt „Huvasti, kollane kass”. E.Vetemaa „Eesti näkiliste välimääraja”.	
--	--